

Στρασβούργο, 13.6.2023
COM(2023) 316 τελικό

2023/0179 (NLE)

Πρόταση για α

ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την ανάπτυξη συνθηκών πλαισίου κοινωνικής οικονομίας

{SWD(2023) 208 τελικό}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Λόγοι και στόχοι της πρότασης

Ο Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων λειτουργεί ως πυξίδα που καθορίζει την κατεύθυνση για την επίτευξη μιας ισχυρής κοινωνικής Ευρώπης που είναι δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς και όπου όλοι έχουν την ευκαιρία να ευδοκιμήσουν. Η ολοκλήρωση των συγκεκριμένων δράσεων που ορίζονται στο σχέδιο δράσης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων απαιτεί κοινή προσπάθεια από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών.

Προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η ψηφιοποίηση, οι αυξανόμενες ανισότητες και η δημογραφική αλλαγή ώθησαν την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) να αναπτύξει πολιτικές που στοχεύουν στην πρωτοπορία μιας δίκαιης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς μετάβασης, με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία¹ στο επίκεντρό της. Οι εκτεταμένες συνέπειες της πανδημίας του COVID-19 και του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχουν τονίσει την επείγουσα ανάγκη για αυτή τη μετάβαση.

Οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας, που απασχολούν περίπου 13,6 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ2, βρίσκονται στην πρώτη γραμμή αυτής της μετάβασης. Έχουν επιδείξει μια αξιοσημείωτη ικανότητα να προάγουν ανθεκτικές κοινότητες και επιχειρηματικά μοντέλα χωρίς αποκλεισμούς, τη δημοκρατική συμμετοχή και μια οικονομία που λειτουργεί για όλους. Συμβάλλουν επίσης σημαντικά στο ΑΕΠ σε χώρες με τις πιο ανεπτυγμένες δομές κοινωνικής οικονομίας³.

Η κοινωνική οικονομία είναι ένας γενικός όρος που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ιδιωτικών οντοτήτων που δίνουν προτεραιότητα στους ανθρώπους, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές αιτίες έναντι του κέρδους. Ενώ το πεδίο εφαρμογής και οι όροι που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή της έννοιας της κοινωνικής οικονομίας μπορεί να ποικίλλουν ανάλογα με τις εθνικές παραδόσεις, περιλαμβάνει συνήθως συνεταιρισμούς, εταιρίες αμοιβαίου οφέλους, ενώσεις (συμπεριλαμβανομένων φιλανθρωπικών οργανώσεων), ιδρύματα και κοινωνικές επιχειρήσεις. Εκτός από το να βάζουν πρώτα τους ανθρώπους και τον πλανήτη, αυτές οι οντότητες μοιράζονται άλλες βασικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης της επανεπένδυσης κερδών σε δραστηριότητες που εξυπηρετούν το συλλογικό συμφέρον ή την κοινωνία και τη δημοκρατική ή/και συμμετοχική διακυβέρνηση.

Η πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την ανάπτυξη συνθηκών πλαισίου κοινωνικής οικονομίας ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κοινωνική οικονομία⁴ το 2021. Στο σχέδιο δράσης, η Επιτροπή πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν έως το 2030 για την τόνωση της κοινωνικής καινοτομίας, την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των επιχειρηματικών και οργανωτικών μοντέλων της και αυξάνει τη μετασχηματιστική της δύναμη για την οικονομία και την κοινωνία. Το επίκεντρο είναι να δοθεί η δυνατότητα στην κοινωνική οικονομία να αναπτυχθεί με τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών, τη διευκόλυνση της εκκίνησης και της κλιμάκωσης και την ευαισθητοποίηση των δυνατοτήτων της.

Το σχέδιο δράσης χαιρέτιστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ψήφισμα⁵.

Είναι σύμφωνο

με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2015 σχετικά με την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας ως βασικό μοχλό

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», COM(2019) 640 τελικό.

² Σχήμα που καλύπτει την ΕΕ-28. Βλ. European Economic and Social Committee, Monzon, JL, Chaves, R., Recent evolutions of the Social Economy in the European Union, 2017, σελ. 66.

³ Για παράδειγμα, το 10% του ΑΕΠ στη Γαλλία, <https://www.economie.gouv.fr/leconomie-sociale-et-solidaire>.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής, «Χτίζοντας μια οικονομία που λειτουργεί για τους ανθρώπους: ένα σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία», COM(2021) 778 τελικό.

⁵ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2022 σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κοινωνική οικονομία (2021/2179(INI)).

οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στην Ευρώπη⁶, η οποία συμφώνησε για τη σημασία της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει δράση για την τόνωση της ανάπτυξης του τομέα.

Η προστιθέμενη αξία της κοινωνικής οικονομίας

Η κοινωνική οικονομία μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση ενός ευρέος φάσματος κοινωνικών προκλήσεων. Αξιοποιώντας τα δυνατά της σημεία, όπως η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της αγοράς εργασίας και η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, η κοινωνική οικονομία έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στην επίτευξη του [Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων](#) και τις βασικές αρχές του για ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας, δίκαιες συνθήκες εργασίας και κοινωνική προστασία και ένταξη. Συγκεκριμένα, η κοινωνική οικονομία μπορεί να διαδραματίσει ισχυρό ρόλο στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για το 2030 του σχεδίου δράσης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις οποίες τουλάχιστον το 78% του πληθυσμού ηλικίας 20 έως 64 ετών θα απασχολείται και τουλάχιστον το 60% όλων των ενηλίκων που συμμετέχουν σε κατάρτιση κάθε χρόνο και μείωση του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια, συμβάλλοντας στις εθνικές δεσμεύσεις που ανέλαβαν τα κράτη μέλη για την επίτευξη αυτών των στόχων⁷.

Το επιτυγχάνει δημιουργώντας θέσεις εργασίας και οικονομικές ευκαιρίες που βοηθούν νέους και ηλικιωμένους και μειονεκτούντες ομάδες (όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, άτομα που πάσχουν από ψυχική ή σωματική ασθένεια, οι άεργοι, τα άτομα με χαμηλή ειδίκευση, τα άτομα με αναπηρίες και τα άτομα με μεταναστευτικό, μειονοτικό φυλετικό ή εθνικό υπόβαθρο, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά) να ενσωματωθούν στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία. Ταυτόχρονα, προωθεί τις δίκαιες συνθήκες εργασίας με τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διακυβέρνηση και τη λήψη αποφάσεων. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό καθώς αυτές οι ομάδες αντιμετωπίζουν συχνά έναν ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Οι ευκαιρίες που προσφέρει η κοινωνική οικονομία, ειδικά όταν συνεργάζεται με τις κύριες επιχειρήσεις, μπορούν επίσης να αποτελέσουν σκαλοπάτι σε άλλους τομείς της αγοράς εργασίας. Η κοινωνική οικονομία απασχολεί επίσης μεγάλο ποσοστό γυναικών⁸ και παρέχει υπηρεσίες που βοηθούν τις γυναίκες να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, όπως η φροντίδα των παιδιών. Ως εκ τούτου, η πρόταση συμβάλλει στη στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025⁹, η οποία στοχεύει στη κάλυψη των χάσμάτων μεταξύ των φύλων στην αγορά εργασίας και στην επίτευξη της ισότητας σε διάφορους τομείς της οικονομίας.

Παρέχοντας ευκαιρίες απασχόλησης προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων και της τοπικής οικονομίας και προσφέροντας ευκαιρίες κατάρτισης και επανεκπαίδευσης, οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να βοηθήσουν τους εργαζόμενους να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις που απαιτούνται για να ανταποκριθούν στις αλλαγές στην αγορά εργασίας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο πλαίσιο της δίδυμης μετάβασης. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων μπορεί ενδεχομένως να μετριάσει τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και να συμβάλει στη συνολική οικονομική ανάπτυξη. Για παράδειγμα, οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας παρέχουν συχνά προγράμματα κατάρτισης και μάθησης με βάση την εργασία, τα οποία επωφελούνται από την κουλτούρα ανταλλαγής γνώσεων που πηγάζει από το συλλογικό και συνεργατικό ήθος στον τομέα. Κάποιοι φορείς κοινωνικής οικονομίας προσφέρουν

⁶ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας ως βασικού μοχλού οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης (15071/15).

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα για τα κοινωνικά δικαιώματα, COM/2021/102 τελικό.

⁸ Σε ορισμένες χώρες, το ποσοστό είναι σημαντικά υψηλότερο από ό,τι στον βασικό ιδιωτικό τομέα ή ακόμη και στον δημόσιο τομέα. Για παράδειγμα, στη Γαλλία, το 40% των ατόμων που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα (εκτός της κοινωνικής οικονομίας) και το 63% στον δημόσιο τομέα είναι γυναίκες, έναντι 68% στην κοινωνική οικονομία. CNCRESS, État des lieux de l'égalité femmes-hommes dans l'Économie Sociale et Solidaire, 2019, σελ. 6.

⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ένωση για την ισότητα: Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025», COM(2020) 152 τελικό.

σεμινάρια κατάρτισης για ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες που είναι προσβάσιμα σε μειονεκτούσες ομάδες και με αυτόν τον τρόπο συμβάλλουν σε μια δικαιότερη μετάβαση.

Χάρη στον τρόπο λειτουργίας από κάτω προς τα πάνω, που βρίσκονται κοντά σε κοινότητες, πολίτες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας έχουν μεγάλες δυνατότητες να λειτουργήσουν ως κοινωνικοί καινοτόμοι και να βρουν λύσεις που μπορούν να κλιμακωθούν ή/και να αναπαραχθούν και να συνεισφέρουν στη συστημική κοινωνική αλλαγή. Η κοινωνική οικονομία μπορεί να βρει καινοτόμους τρόπους για να παρέχει βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, συμπληρωματικές προς τις δημόσιες υπηρεσίες που προσφέρονται σε εθνικό επίπεδο, προσπαθώντας να παρέχει ποιοτικές και ανθρωποκεντρικές κοινωνικές υπηρεσίες με συνδυασμένο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Για παράδειγμα, οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να είναι σημαντικοί εταίροι για τις δημόσιες αρχές στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας υψηλής ποιότητας, όπως αναγνωρίζεται από την ευρωπαϊκή στρατηγική περίθαλψης¹⁰.

Η κοινωνική οικονομία μπορεί επίσης να υποστηρίξει τη βιομηχανική στρατηγική της ΕΕ11. Η στρατηγική παρουσιάζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα 14 βιομηχανικά οικοσυστήματα, μεταξύ των οποίων το οικοσύστημα «εγγύτητας και κοινωνικής οικονομίας» για την επίτευξη της δίδυμης μετάβασης και την αύξηση της ανθεκτικότητάς του. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας έχουν ισχυρές δυνατότητες να αναπτύξουν βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες και να λειτουργήσουν επιχειρηματικά μοντέλα χωρίς αποκλεισμούς. Πρωτοποριακά παραδείγματα περιλαμβάνουν ενεργειακές κοινότητες και συνεταιρισμούς, βιολογική γεωργία, αειφόρο τουρισμό και κυκλικά προϊόντα και υπηρεσίες. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας και οι καινοτόμοι θεωρούνται συχνά ως πρωτοπόροι στην πράσινη μετάβαση, βοηθώντας να γίνει μια πιο δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση, στηρίζοντας την σε αξίες αλληλεγγύης.

Τα επιχειρηματικά μοντέλα κοινωνικής οικονομίας προσδίδουν αξία στις τοπικές οικονομίες και κοινωνίες ενισχύοντας τη συνεκτικότητα, την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα. Έχουν ισχυρές ρίζες στην τοπική οικονομία και στοχεύουν να υπηρετήσουν την κοινότητα όπου εδρεύουν, εφαρμόζοντας την έννοια της καινοτομίας που βασίζεται στον τόπο που αξιοποιεί στο έπακρο τους τοπικούς πόρους και περιουσιακά στοιχεία και τροφοδοτεί οικονομικά κέρδη και έσοδα στην τοπική οικονομία. Αυτό βοηθά στην τόνωση της τοπικής οικονομίας και της αναγέννησης, ενισχύοντας νέες επιχειρήσεις και δημιουργία θέσεων εργασίας σε τομείς που σχετίζονται ειδικά με αυτές τις περιοχές. Αυτό περιλαμβάνει τη γεωργία και την παραγωγή βιολογικών τροφίμων σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ12, σε περιοχές που χρειάζονται οικονομική αναγέννηση και στη γαλάζια οικονομία. Οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν επίσης να ωφελήσουν την κυκλική οικονομία ενισχύοντας τη δράση για βιώσιμο σχεδιασμό προϊόντων, κλιμακώνοντας την επισκευή και την επαναχρησιμοποίηση και αυξάνοντας τη συλλογή και την ανακύκλωση απορριμμάτων, προωθώντας έτσι μια λειτουργική αγορά δευτερογενών πρώτων υλών. Επιπλέον, καθώς συμβάλλουν στην αναζωογόνηση των αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών, οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στην άμβλυνση των δημογραφικών τάσεων σε αυτές τις περιοχές.

Προκλήσεις

Η προβολή και η αναγνώριση της κοινωνικής οικονομίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια¹³. Πάνω από τα μισά κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή στοχευμένα νομικά

¹⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική περίθαλψης, COM(2022) 440 τελικό.

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ενημέρωση της Νέας Βιομηχανικής Στρατηγικής 2020: Οικοδόμηση μιας ισχυρότερης Ενιαίας Αγοράς για την ανάκαμψη της Ευρώπης», COM(2021) 350 τελικό.

¹² Η ΕΕ αριθμεί εννέα εξόχως απόκεντρες περιφέρειες – Γαλλική Γουιάνα, Γουαδελούπη, Μαρτινίκα, Μαγιότ, Ρεϋνιόν και Saint-Martin (Γαλλία), Αζόρες και Μαδέρα (Πορτογαλία) και Κανάρια Νησιά (Ισπανία) – που βρίσκονται στον δυτικό Ατλαντικό Ωκεανό, την Καραϊβική λεκάνη, το δάσος του Αμαζονίου και ο Ινδικός Ωκεανός. Συνολικά, φιλοξενούν 4,8 εκατομμύρια πολίτες.

¹³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, Carini, C., Borzaga, C., Chiomento, S., et al., Κοινωνικές επιχειρήσεις και τα οικοσυστήματα τους στην Ευρώπη – Έκθεση συγκριτικής σύνθεσης, Γραφείο Εκδόσεων, 2019.

πλαίσια και πολιτικές για τις κοινωνικές επιχειρήσεις ή/και την κοινωνική οικονομία. Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη δεν οδήγησαν πάντα σε αποτελεσματικά αποτελέσματα. Αυτό μπορεί να αποδοθεί σε:

- έλλειψη σαφήνειας και κατανόησης γύρω από τις αρχές και το πεδίο εφαρμογής της κοινωνικής οικονομίας·
- ανεπαρκής αναγνώριση της προστιθέμενης αξίας της κοινωνικής οικονομίας για την κοινωνία και την οικονομία, ιδίως ως απάντηση στις αναδυόμενες τάσεις· υποστήριξη
- μέτρων που στερούνται συνέπειας με την πάροδο του χρόνου ή/και περιορίζουν άσκοπα τις onτότητες της κοινωνικής οικονομίας σε συγκεκριμένες δραστηριότητες ή τύπους επιχειρηματικών μοντέλων¹⁴·
- ο κατακερματισμός των νομικών πλαισίων·
- την περιορισμένη διοικητική και πολιτική ικανότητα των κρατών μελών·
- η έλλειψη ακριβών στοιχείων και στατιστικών για τον τομέα, γεγονός που περιορίζει την κατανόηση του μεγέθους και του αντικτύπου του· και
- έλλειψη προσαρμοσμένης χρηματοδότησης για τα διάφορα στάδια του κύκλου ζωής των φορέων της κοινωνικής οικονομίας¹⁵ .

Αυτές οι ελλείψεις οδηγούν σε αναξιοποίητο δυναμικό του τομέα σε πολλές χώρες της ΕΕ. Για παράδειγμα, το 2017 το μερίδιο της αμειβόμενης απασχόλησης που αντιπροσώπευε ο κλάδος κυμάνθηκε μεταξύ 0,6% και 9,9% στα κράτη μέλη, με μέσο όρο στην ΕΕ 6,3%¹⁶. Αυτό δείχνει τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης του κλάδου σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η προσαρμογή των πολιτικών και των νόμων στις ανάγκες της κοινωνικής οικονομίας είναι ένα σύνθετο έργο λόγω του εύρους των διαφορετικών onτοτήτων και των εναλλακτικών επιχειρηματικών μοντέλων που τη συνθέτουν και του εύρους των τομέων στους οποίους δραστηριοποιούνται. Για παράδειγμα, οι κοινωνικές onτότητες δραστηριοποιούνται στη γεωργία, τις κατασκευές, την επαναχρησιμοποίηση και επισκευή, τη διαχείριση απορριμμάτων, την ενέργεια και το κλίμα, τις οικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, την ακίνητη περιουσία, την εκπαίδευση, τη φροντίδα, τις τέχνες και άλλα.

Συνεπώς, η κοινωνική οικονομία επηρεάζεται από πολλές οριζόντιες και τομεακές πολιτικές και διατάξεις, όπως οι διατάξεις που διέπουν την πολιτική της αγοράς εργασίας, τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και περίθαλψης, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και την κατάρτιση, τη φορολογία, τις δημόσιες συμβάσεις, τον ανταγωνισμό, τη βιομηχανία, την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη και την εδαφική συνεργασία. Κατά συνέπεια, η αποτελεσματική υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας απαιτεί μια συνολική προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη όλες τις διασυνδεδεμένες πτυχές που έχουν αντίκτυπο στον τομέα.

Στόχος της πρότασης —————

¹⁴ Για παράδειγμα, το νομικό καθεστώς σε ορισμένες χώρες κατάλληλο για ορισμένες κατηγορίες κοινωνικών επιχειρήσεων, π.χ. Οι Κοινωνικές Επιχειρήσεις Ένταξης στην Εργασία (WISEs), μπορεί να είναι πολύ περιοριστικές στις κοινωνικές ανάγκες που πρέπει να επιδιώξουν αυτοί οι οργανισμοί. Επιπλέον, μια υπερβολικά περιοριστική μεταφορά των κανόνων της ΕΕ, όπως οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, μπορεί να καταλήξει να τιμωρήσει τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας.

¹⁵ Το χρηματοδοτικό κενό για τις κοινωνικές επιχειρήσεις στην Ευρώπη υπολογίστηκε σε σχεδόν 1 δισεκατομμύριο ευρώ ετησίως, ενώ το κενό για τη μικροχρηματοδότηση εκτιμήθηκε σε 12,9 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως σε ολόκληρη την ΕΕ. Για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας, εκτιμάται ότι τουλάχιστον 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ κινητοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και φιλοδοξία της Επιτροπής είναι να αυξήσει το επίπεδο στήριξης για την περίοδο 2021-2027.

¹⁶ Σχήμα που καλύπτει την ΕΕ-28. Βλ. European Economic and Social Committee, Monzon, JL, Chaves, R., Recent evolutions of the Social Economy in the European Union, 2017, σελ. 69.

Για να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά οι δυνατότητες της κοινωνικής οικονομίας απαιτείται τόσο η προσαρμογή των νομικών πλαισίων όσο και οι στοχευμένες πολιτικές από τις δημόσιες αρχές¹⁷. Επιπλέον, η αποτελεσματική οργάνωση διοικητικών και θεσμικών δομών είναι το κλειδί για την κατανόηση των ειδικών αναγκών του κλάδου και για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας με τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Για να αντιμετωπίσει την πολυπλοκότητα αυτού του έργου, η Επιτροπή ανέπτυξε καθοδήγηση και πόρους για τις δημόσιες αρχές σε μια σειρά θεμάτων κατά τη διάρκεια των ετών. Παραδείγματα περιλαμβάνουν τον [οδηγό αγορών κοινωνικών δικτύων](#), η έκθεση [για την υλοποίηση των κοινωνικά υπεύθυνων δημόσιων συμβάσεων](#), το [εγχειρίδιο για τα νομικά πλαίσια για τις κοινωνικές επιχειρήσεις](#), σύνοψη πολιτικής [για τη μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου και κυκλική οικονομία, μελέτες για την ψηφιοποίηση και συνεργασία μεταξύ κοινωνικής οικονομίας και παραδοσιακών επιχειρήσεων](#), και μια έκθεση [για ομάδες κοινωνικής και οικολογικής καινοτομίας](#).

Μπορούμε επομένως να αξιοποιήσουμε αυτούς τους πόρους και τα εργαλεία και την εκτενή εμπειρία των κρατών μελών και των χωρών εταίρων εκτός ΕΕ, για να δημιουργήσουμε ολοκληρωμένες, συνεκτικές και ενημερωμένες συστάσεις σχετικά με τον τρόπο προώθησης της κοινωνικής οικονομίας σε τομείς πολιτικής και νομικά πλαίσια.

Η προτεινόμενη πρωτοβουλία αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της κοινωνικής ένταξης υποστηρίζοντας τα κράτη μέλη στην ενσωμάτωση της κοινωνικής οικονομίας στις κοινωνικοοικονομικές πολιτικές τους και στη δημιουργία μέτρων στήριξης και ευνοϊκού περιβάλλοντος για τον τομέα. Υποστηρίζοντας την κοινωνική οικονομία, η πρόταση στοχεύει επίσης να τονώσει τη βιώσιμη οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη, να συμβάλει στην εδαφική συνοχή στα κράτη μέλη και να στηρίξει την κοινωνική καινοτομία. Αυτό θα επιτευχθεί με την αξιοποίηση της έρευνας, της εμπειρίας και της ανατροφοδότησης των ενδιαφερομένων για τη διατύπωση συστάσεων σχετικά με τον τρόπο προσαρμογής των δημόσιων πολιτικών και των νομικών πλαισίων για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας, ιδίως σε τομείς όπου είναι λιγότερο ανεπτυγμένη. Θα διατυπώσει επίσης συστάσεις σχετικά με τον τρόπο προσαρμογής των διοικητικών και θεσμικών δομών για την υποστήριξη αυτών των φορέων και τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα.

Η προτεινόμενη πρωτοβουλία έχει συνέργειες με άλλες δράσεις που ανακοινώθηκαν στο σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία. Πάνω απ' όλα, συνδέεται στενά με την πύλη κοινωνικής οικονομίας, η οποία ξεκίνησε παράλληλα με αυτήν την πρόταση, η οποία στοχεύει στην ευαισθητοποίηση και στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες και πόρους για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας. Η πύλη θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την πολιτική της ΕΕ και τα προγράμματα χρηματοδότησης, καθοδήγηση, γεγονότα και αριθμούς και παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών.

Το συνοδεύουν δύο έγγραφα εργασίας του προσωπικού της Επιτροπής για φορολογικά θέματα

Η σύσταση παρέχει τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των νομικών πλαισίων για τη φορολογία στα κράτη μέλη και τη νομολογία και τη νομολογία σε αυτά τα θέματα:

- [SWD(2023) xyzx] με θέμα «Σχετικά φορολογικά πλαίσια για οντότητες κοινωνικής οικονομίας», το οποίο βασίζεται σε αναλύσεις και στοιχεία που παρέχονται από τις αρχές των κρατών μελών και τους ενδιαφερόμενους φορείς της κοινωνικής οικονομίας, και
- [SWD(2023) xyzx] σχετικά με τη «Φορολογία χωρίς διακρίσεις για φιλανθρωπικές οργανώσεις και τους δωρητές τους: αρχές που αντλούνται από τη νομολογία της ΕΕ», η οποία παρέχει περιγραφή αυτής της βασικής αρχής όπως ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁷ Για παράδειγμα, η [έκθεση](#) σχετικά με το έργο Αγορά για κοινωνικό αντίκτυπο υπογραμμίζει ότι οι κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις είναι ευκολότερο να εφαρμοστούν σε χώρες όπου υπάρχουν νομικά πλαίσια ή νομικές μορφές για τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Όπως ανακοινώθηκε στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2023¹⁸, πίνακας μιας, η Επιτροπή επίσης πρωτοβουλίας για τις διασυνοριακές δραστηριότητες ενώσεων στην ενιαία αγορά, η οποία στοχεύει στην άρση των κανονιστικών και διοικητικών φραγμών στην ενιαία αγορά για ενώσεις που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Η πρωτοβουλία θα συμβάλει στην ενίσχυση του οικονομικού και κοινωνικού αντίκτυπου των ενώσεων στην ΕΕ. Ο στόχος της νομοθετικής πρωτοβουλίας συνδέεται με τον στόχο της σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης στην αγορά εργασίας μέσω της προώθησης ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνική οικονομία που βελτιώνει τις κανονιστικές και διοικητικές συνθήκες για τις οντότητες της κοινωνικής οικονομίας.

- Συνοχή με τις υπάρχουσες διατάξεις πολιτικής στον τομέα πολιτικής

Το σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία ακολουθεί την Πρωτοβουλία Κοινωνικών Επιχειρήσεων¹⁹ (2011), ένα βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης που στόχευε να υποστηρίξει την ανάπτυξη των κοινωνικών επιχειρήσεων και να ενθαρρύνει τη συζήτηση για μεσοπρόθεσμες/μακροπρόθεσμες στρατηγικές για τον κλάδο. Βασίζεται στην πρωτοβουλία Start-up and Scale-up²⁰ (2016), η οποία είχε τον ευρύτερο στόχο να παρέχει ευκαιρίες σε καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις να γίνουν κορυφαίες εταιρείες στον κόσμο βελτιώνοντας τις συνεργασίες, αναπτύσσοντας δεξιότητες, πρόσβαση σε χρηματοδότηση και άρση φραγμών για την έναρξη -να αυξήσουν τους επιχειρηματίες (συμπεριλαμβανομένων των φορέων της κοινωνικής οικονομίας) για να αυξήσουν τις δραστηριότητές τους στην ενιαία αγορά.

Μαζί με το σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία, η παρούσα πρόταση προωθεί περαιτέρω την εφαρμογή των συστάσεων που περιγράφονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2015 σχετικά με την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας ως βασικού μοχλού της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Εκτός από τη συμβολή στους στόχους που τέθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και του σχεδίου δράσης του, όπως προαναφέρθηκε, η παρούσα πρόταση συνδέεται με άλλες πρωτοβουλίες στους τομείς της πολιτικής για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη .

Για την επιτυχή εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής περίθαλψης και τη βελτίωση της κατάστασης τόσο για τους λήπτες όσο και για τους φροντιστές σε ολόκληρη την ΕΕ, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η κοινή δέσμευση όλων των ενδιαφερομένων. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας προσδίδουν προστιθέμενη αξία στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας υψηλής ποιότητας, καθώς υιοθετούν μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση και επανεπενδύουν τα κέρδη τους στην αποστολή τους και στις τοπικές κοινότητες. Η δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την κοινωνική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης πρόσβασης σε χρηματοδότηση, μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη του στόχου της παροχής ποιοτικών, οικονομικά προσιτών και προσβάσιμων υπηρεσιών φροντίδας σε ολόκληρη την ΕΕ. Μπορεί επίσης να οδηγήσει σε δικαιότερες συνθήκες εργασίας για τους εργαζομένους της, ιδίως μέσω της προώθησης του κοινωνικού διαλόγου σύμφωνα με την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση²¹ . Αυτό ισχύει επίσης για τους στόχους που τίθενται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για το Παιδί²², καθώς οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο στο σχεδιασμό και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών για τα παιδιά, ιδίως

¹⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2023: Μια Ένωση σταθερή και ενωμένη, COM(2022) 548 τελικό).

¹⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Πρωτοβουλία για τις κοινωνικές επιχειρήσεις: Δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για τις κοινωνικές επιχειρήσεις, βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς στην κοινωνική οικονομία και την καινοτομία», COM(2011) 0682 τελικό.

²⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Οι επόμενοι ηγέτες της Ευρώπης: η πρωτοβουλία Start-up and Scale-up», COM(2016) 0733 τελικό.

²¹ Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, COM(2023) 38 τελικό.

²² Σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τα Παιδιά.

παιδιά που έχουν ανάγκη, όπως η συνεκπαίδευση, η φροντίδα μετά το σχολείο, οι ψυχαγωγικές και πολιτιστικές δραστηριότητες. Η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού²³ ενισχύει ιδιαίτερα τη δέσμευση της ΕΕ για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και την προστασία των παιδιών και των εφήβων από τη βία. Η προώθηση μέτρων για την αντιμετώπιση της βίας και των διακρίσεων, ιδίως κατά των ευάλωτων παιδιών, θα ωφεληθεί από την υποστήριξη όλων των τμημάτων της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των φορέων της κοινωνικής οικονομίας.

Η πρόταση συνδέεται επίσης με την Ένωση Ισότητας και συναφείς στρατηγικές, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής για την ισότητα των φύλων 2020-2025, της στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030²⁴, της στρατηγικής ισότητας LGBTQ25, του σχεδίου δράσης της ΕΕ κατά του ρατσισμού²⁶ και Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τους Ρομά 2020-2030²⁷. Αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μειονεκτούσες και υποεκπροσωπούμενες ομάδες, η κοινωνική οικονομία μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να καταπολεμήσουν τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η πρόταση συμβάλλει επίσης στο σχέδιο δράσης για την ένταξη και την ένταξη για την περίοδο 2021-2027²⁸, με στόχο την υποστήριξη της επιτυχούς ένταξης και ένταξης μεταναστών και πολιτών της ΕΕ με μεταναστευτικό υπόβαθρο στις κοινωνίες της ΕΕ. Η κοινωνική οικονομία ενσωματώνει τους μετανάστες, για παράδειγμα, προσφέροντας ευκαιρίες εργασίας μέσω κοινωνικών επιχειρήσεων ένταξης στην εργασία που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους.

Υποστηρίζοντας την κοινωνική οικονομία στην ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας μέσω κατάρτισης, μαθητείας και θέσεων εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας), τα κράτη μέλη μπορούν να αυξήσουν τον αριθμό των ευκαιριών ποιότητας που είναι διαθέσιμες στους νέους, ανοίγοντας το δρόμο για την εφαρμογή η Ενισχυμένη Εγγύηση για τη Νεολαία²⁹.

Η κοινωνική οικονομία μπορεί επίσης να συμβάλει στη μείωση του χάσματος δεξιοτήτων αναβαθμίζοντας και αναβαθμίζοντας τα άτομα μέσω της κατάρτισης στην εργασία και άλλων μορφών κατάρτισης. Συνεπώς, η παρούσα πρόταση συνδέεται με την ευρωπαϊκή ατζέντα δεξιοτήτων³⁰ και τους στόχους της για την ενίσχυση της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας, τη διασφάλιση κοινωνικής δικαιοσύνης και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας. Τον Μάιο του 2022, η Επιτροπή εγκαινίασε μια εταιρική σχέση Συμφώνου για τις Δεξιότητες για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των ατόμων που εργάζονται στον τομέα της εγγύτητας και της κοινωνικής οικονομίας. Μια συμμαχία εφαρμόζει το Blueprint για

-
- ²³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού» (COM(2021) 142 τελικό).
- ²⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ένωση Ισότητας: Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030», COM(2021) 101 τελικό.
- ²⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ένωση Ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα LGBTQ 2020-2025», COM(2020) 698 τελικό.
- ²⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ένωση Ισότητας: σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά του ρατσισμού 2020-2025», COM(2020) 565 τελικό.
- ²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ένωση Ισότητας: Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τους Ρομά για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή», COM(2020) 620 τελικό.
- ²⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Σχέδιο δράσης για την ένταξη και την ένταξη 2021-2027», COM(2020) 758 τελικό.
- ²⁹ Σύσταση του Συμβουλίου της 30ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με μια γέφυρα στις θέσεις εργασίας – Ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία και αντικατάσταση της σύστασης του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 για τη θέσπιση Εγγυήσεων για τη νεολαία 2020/C 372/01 (EE C 372, 4.11.20-20).
- ³⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα», COM(2020) 274 τελικό.

τομεακή συνεργασία για τις δεξιότητες με έμφαση στις κοινωνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ένταξη στην αγορά εργασίας³¹.

- Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η πρόταση είναι συμπληρωματική και συνεπής με ορισμένες άλλες πρωτοβουλίες της ΕΕ.

Είναι σύμφωνο με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ένα σχέδιο να καταστεί η ΕΕ κλιματικά ουδέτερη και αποδοτική ως προς τους πόρους έως το 2050, και το πρόγραμμα πολιτικής για την Ψηφιακή Δεκαετία³², ένα όραμα για την ψηφιακή κυριαρχία στην Ευρώπη που βασίζεται σε σαφείς στόχους και αρχές.

Συγκεκριμένα, η κοινωνική οικονομία μπορεί να συμβάλει και να επωφεληθεί από τη συνεχιζόμενη δράση στο πλαίσιο της στρατηγικής μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας³³, του βιομηχανικού σχεδίου Green Deal³⁴, Industry Act³⁵ και REPowerEU³⁶ το Καθαρό Μηδέν για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας καθαρού μηδενισμού και την υποστήριξη της ταχείας μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα. Για να τονίσει και να ενισχύσει αυτόν τον ρόλο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κυκλοφόρησε τον Νοέμβριο του 2022 μια Μεταβατική Διαδρομή για το βιομηχανικό οικοσύστημα «Εγγύτητα και Κοινωνική Οικονομία»³⁷, που δημιουργήθηκε από κοινού με ενδιαφερόμενους φορείς, η οποία προσδιορίζει δεκατέσσερις τομείς δράσης στο πλαίσιο της βιομηχανικής στρατηγικής της ΕΕ. Η σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 για τη διασφάλιση μιας δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα³⁸ αναγνωρίζει επίσης ότι οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να συμβάλουν στη διασφάλιση της κοινωνικής και δίκαιης αυτής μετάβασης.

Η Επιτροπή έχει εκδώσει οδηγίες προς τα κράτη μέλη³⁹ που τα ενθαρρύνει να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων κατά την επικαιροποίηση των εθνικών τους σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, προκειμένου να διασφαλίσουν την παροχή ειδικευμένου εργατικού δυναμικού για τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να συμπεριληφθούν σε αυτά τα μέσα στρατηγικού σχεδιασμού.

Η πρόταση υποστηρίζει την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία⁴⁰ που εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2020. Για την αντιμετώπιση των τριπλών κρίσεων του κλίματος, της απώλειας βιοποικιλότητας και της ρύπανσης, το σχέδιο δράσης στοχεύει στην ενσωμάτωση της δράσης στην κυκλική οικονομία για την επίτευξη μιας κλιματικά ουδέτερης, αποδοτικής από πλευράς πόρων και ανταγωνιστική οικονομία. Η διατομεακή φύση της κοινωνικής οικονομίας και ο πρωτοπόρος της ρόλος στη δημιουργία θέσεων εργασίας που συνδέονται με την κυκλική οικονομία μπορούν να συμβάλουν στην

³¹ Το B-WISE είναι ένα έργο που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+, το οποίο στοχεύει στην ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των αναγκών σε δεξιότητες, ιδίως σε ψηφιακές δεξιότητες, στον τομέα των Κοινωνικών Επιχειρήσεων Ένταξης στην Εργασία.

³² Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του Προγράμματος Πολιτικής Ψηφιακής Δεκαετίας 2030 (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4–26).

³³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: κοιτάζοντας πέρα από το 2030», COM(2023) 168 τελικό.

³⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Βιομηχανικό σχέδιο Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή του καθαρού μηδενός», COM(2023) 62 τελικό.

³⁵ COM(2023) 161 - Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής προϊόντων καθαρής τεχνολογίας της Ευρώπης (Net Zero Industry Act).

³⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Σχέδιο REPowerEU», COM(2022) 230 τελικό.

³⁷ Έκθεση, [Μεταβατική διαδρομή για την Εγγύτητα και την Κοινωνική Οικονομία](#).

³⁸ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 για τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 35–51).

³⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη για την επικαιροποίηση των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα 2021-2030 (ΕΕ C 495 της 29.12.2022, σ. 24–55).

⁴⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία για μια καθαρότερη και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη», COM(2020) 98 τελικό.

ανάπτυξη του κλάδου. Ειδικότερα, μπορεί να συμβάλει στην ώθηση της Επιτροπής για την ενίσχυση των βιώσιμων προϊόντων που καθοδηγείται από την πρόταση για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για βιώσιμα προϊόντα⁴¹ και την προώθηση της επισκευής και της επαναχρησιμοποίησης αγαθών, όπως αναφέρεται στο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία. Η πρόταση σχετίζεται επίσης με τη στρατηγική για τις ΜΜΕ⁴², η οποία υποστηρίζει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς μειώνοντας τον ρυθμιστικό φόρτο και βελτιώνοντας την πρόσβαση στις αγορές και στη χρηματοδότηση.

Τέλος, η πρόταση συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) που εγκρίθηκαν το 2015 στο πλαίσιο της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Η κοινωνική οικονομία συμβάλλει στους περισσότερους ΣΒΑ με κάποια μορφή, ιδιαίτερα στον στόχο να τερματιστεί η φτώχεια (ΣΒΑ 1) και να εξασφαλιστεί αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη (ΣΒΑ 8). Η διεθνής πολιτική δυναμική για την κοινωνική οικονομία αυξάνεται, μετά την έγκριση του ψηφίσματος σχετικά με την αξιοπρεπή εργασία και την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία στην 110η Διεθνή Διάσκεψη Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στις 10 Ιουνίου 2022⁴³, η Σύσταση του ΟΟΣΑ για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία και την κοινωνική καινοτομία επίσης στις 10 Ιουνίου 2022⁴⁴, και την έγκριση του Ψηφίσματος των Ηνωμένων Εθνών για την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη⁴⁵ στις 18 Απριλίου 2023.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση θα βασίζεται στο άρθρο 292 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 149 ΣΛΕΕ και το άρθρο 153 ΣΛΕΕ σημεία η) και ι).

• Επικουρικότητα (για μη αποκλειστική αρμοδιότητα)

Η πρόταση παρέχει συστάσεις στα κράτη μέλη σχετικά με στρατηγικές και πολιτικές που αναγνωρίζουν, υποστηρίζουν και βασίζονται στις συνεισφορές που κάνει η κοινωνική οικονομία για να βοηθήσει τους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας και την κοινωνική ένταξη. Περιλαμβάνει συστάσεις για δράση για την υποστήριξη μιας ομοιόμορφης ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας σε ολόκληρη την ΕΕ και για την προώθηση καινοτόμων προσεγγίσεων για την απασχόληση σε συνεργασία με τον κλάδο. Πληροί την αρχή της επικουρικότητας καθώς ορίζει βασικές αρχές, οι οποίες είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για τα κράτη μέλη όπου ο τομέας είναι λιγότερο ανεπτυγμένος, ενώ παρέχει ευελιξία στα κράτη μέλη ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμόσουν τις συστάσεις.

Ειδικότερα, η πρόταση λαμβάνει υπόψη το ευρύ φάσμα των παραδόσεων, του πεδίου εφαρμογής και των όρων που χρησιμοποιούνται στην κοινωνική οικονομία στα κράτη μέλη. Δεν επηρεάζει σημαντικά την οικονομική ισορροπία των κρατών μελών ή την ικανότητά τους να διατηρούν ή να εφαρμόζουν πιο φιλόδοξες πολιτικές.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών για τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της κοινωνικής ένταξης μέσω μέτρων που συμβάλλουν στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την κοινωνική οικονομία. Αναγνωρίζει το ευρύ φάσμα των εθνικών πρακτικών και συστημάτων και αναγνωρίζει ότι διαφορετικές εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές συνθήκες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε

⁴¹ Πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για βιώσιμα προϊόντα και την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/EK (2022/0095 (COD)).

⁴² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Μια στρατηγική για τις ΜΜΕ για μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη» (COM/2020/103 τελικό).

⁴³ https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/110/reports/texts-adopted/WCMS_848633/lang-en/index.htm.

⁴⁴ <https://www.oecd.org/cfe/leed/social-economy/social-economy-recommendation/>.

⁴⁵ <https://unsse.org/wp-content/uploads/2023/04/A-77-L60.pdf>.

διαφορές στον τρόπο εφαρμογής των συστάσεων. Ως αποτέλεσμα, τα κράτη μέλη έχουν την ευελιξία να προσαρμόσουν την εφαρμογή της πρότασης στις ιδιαίτερες συνθήκες τους.

Η αρχή της αναλογικότητας ήταν κεντρική για την επιλογή του σωστού μέσου για την πρόταση.

- Επιλογή οργάνου

Το μέσο είναι μια πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου. Βασίζεται στο υπάρχον σώμα της νομοθεσίας και της πολιτικής της ΕΕ και συνάδει με τον τύπο των διαθέσιμων μέσων για τη δράση της ΕΕ στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής. Ως μη δεσμευτική νομική πράξη, μια σύσταση αντικατοπτρίζει την αρχή ότι τα κράτη μέλη έχουν νομική αρμοδιότητα για την κοινωνική πολιτική. Αντανακλά επίσης το εύρος των παραδόσεων, του πεδίου εφαρμογής, των όρων και των επιπέδων ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας σε ολόκληρη την ΕΕ. Μια σύσταση σηματοδοτεί τη δέσμευση των κρατών μελών στους στόχους και τα μέτρα του κειμένου και παρέχει μια ισχυρή βάση για συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ στον τομέα αυτό.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ EX POST , ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

- Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/έλεγχοι καταλληλότητας υφιστάμενης νομοθεσίας

Δεν εφαρμόζεται.

- Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η Επιτροπή πραγματοποίησε εκτεταμένη διαδικασία διαβούλευσης με τη συμμετοχή του ευρύτερου κοινού και ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων για αυτήν την πρωτοβουλία. Η διαδικασία περιλάμβανε τη δημοσίευση μιας «πρόσκλησης για αποδείξεις», μια γνώμη προοπτικής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και συναντήσεις με κοινωνικούς εταίρους, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τις Επιτροπές Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και την Ομάδα Εμπειρογνομόνων για την κοινωνική οικονομία και τις κοινωνικές επιχειρήσεις . Η Διακομματική Ομάδα Κοινωνικής Οικονομίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (μέσω της κατηγορίας κοινωνικής οικονομίας) συνεισέφεραν επίσης στο αναμενόμενο πεδίο εφαρμογής της πρότασης.

Ο στόχος αυτών των διαβουλεύσεων ήταν να επιτευχθεί μια ισορροπημένη επισκόπηση όλων των τύπων ενδιαφερόμενων φορέων – κράτη μέλη, φορείς κοινωνικής οικονομίας, ενδιαμέσοι χρηματοδότησης και ακαδημαϊκοί. Η διαδικασία διαβούλευσης παρείχε πληροφορίες που τροφοδοτήθηκαν με τις προπαρασκευαστικές εργασίες και έφεραν πρόσθετες προοπτικές στην πρόταση. Λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία διαβούλευσης αναλύονται στο έγγραφο εργασίας του προσωπικού που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

- Συλλογή και χρήση εμπειρογνομοσύνης

Εκτός από τη συμβολή που ελήφθη κατά τη διαδικασία διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η πρόταση στηρίζεται σε εκτενή στοιχεία που συγκεντρώθηκαν τα τελευταία χρόνια σχετικά με τα πολιτικά και νομικά πλαίσια για την κοινωνική οικονομία. Οι βασικές πηγές αποδεικτικών στοιχείων ήταν:

- [η χαρτογράφηση του 2020 των οικοσυστημάτων των κοινωνικών επιχειρήσεων σε όλες τις χώρες της ΕΕ](#), για το οποίο οι ερευνητές συμβουλευτήκαν περισσότερους από 750 ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων υπευθύνων χάραξης πολιτικής, εκπροσώπων κοινωνικών επιχειρήσεων, δικτύων κοινωνικών επιχειρήσεων και άλλων οργανισμών υποστήριξης, ακαδημαϊκών και εμπειρογνομόνων από όλα τα κράτη μέλη και όχι μόνο·
- [το Εργαλείο Πολιτικής Καλύτερης Επιχειρηματικότητας, τις σε βάθος ανασκοπήσεις για την πολιτική κοινωνικής επιχειρηματικότητας](#) σε πολλά κράτη μέλη και τους διεθνείς οδηγούς για [Μέτρηση Κοινωνικών Επιπτώσεων για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία](#) και στα [Νομικά Πλαίσια Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας](#) αναπτύχθηκε σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ·

- τη σύσταση του ΟΟΣΑ για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία και την κοινωνική καινοτομία που εγκρίθηκε στις 10 Ιουνίου 2022 και τον [Οδηγό πολιτικής για τον κοινωνικό αντίκτυπο Μέτρηση για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία](#).
  - η μελέτη του 2017 [Πρόσφατες εξελίξεις της κοινωνικής οικονομίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση](#) που πραγματοποιήθηκε από το Διεθνές Κέντρο Έρευνας και Πληροφόρησης για το Κοινό, Κοινωνική και Συνεταιριστική Οικονομία για την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
  - τη μελέτη του 2020 [σχετικά με τον αντίκτυπο της πρωτοβουλίας κοινωνικών επιχειρήσεων της Επιτροπής το 2011](#) και τις επακόλουθες δράσεις του, βασισμένες σε περισσότερες από 300 συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη ποικιλία ενδιαφερομένων από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ· και
  - η [οδός μετάβασης Εγγύτητα & Κοινωνική Οικονομία](#) και τις εισροές που λαμβάνονται κατά τη διαδικασία συν-δημιουργίας.
- Εκτίμηση επιπτώσεων

Το προτεινόμενο μέσο –σύσταση του Συμβουλίου– προσφέρει καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο προσαρμογής των πολιτικών και νομικών πλαισίων για την υποστήριξη των οντοτήτων κοινωνικής οικονομίας και δίνει στα κράτη μέλη την ευελιξία να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν μέτρα σύμφωνα με τις εθνικές τους πρακτικές και ανάλογα με τη φύση των οικοσυστημάτων της κοινωνικής οικονομίας . Επομένως, δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων.

Η πρόταση έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει το ευνοϊκό περιβάλλον για την κοινωνική οικονομία, ιδίως στα κράτη μέλη όπου η κοινωνική οικονομία είναι λιγότερο ανεπτυγμένη. Αυτό θα βοηθήσει στην επίτευξη πιο ομοιόμορφης ανάπτυξης του τομέα σε ολόκληρη την ΕΕ.

- Ρυθμιστική καταλληλότητα και απλοποίηση

Δεν εφαρμόζεται.

- Θεμελιώδη δικαιώματα

Η παρούσα σύσταση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κοινωνική οικονομία δίνει προτεραιότητα στην κοινωνική και περιβαλλοντική ευθύνη, τη συμμετοχή και τη δημοκρατική διακυβέρνηση, η οποία ευθυγραμμίζεται με την εστίαση του Χάρτη στην προώθηση της ισότητας και της αλληλεγγύης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Σχέδια υλοποίησης και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Η παράγραφος (23) συνιστά στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν ή να επικαιροποιήσουν τις στρατηγικές τους για την κοινωνική οικονομία εντός 18 μηνών από την έγκριση της πρότασης.

Η παράγραφος (24) συνιστά στα κράτη μέλη να επανεξετάσουν και να βελτιώσουν τις διοικητικές και θεσμικές τους ρυθμίσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

Η παράγραφος (25) συνιστά στα κράτη μέλη να παρακολουθούν και να αξιολογούν την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σε εθνικό επίπεδο και να εμπλέκουν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη στη διαδικασία. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εφαρμογή μέσω τακτικών διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη μέσω της Επιτροπής Απασχόλησης και της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας.

Σύμφωνα με την παράγραφο (26), τα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλουν επίσημα έκθεση σχετικά με την πρόοδό τους όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης το αργότερο τέσσερα χρόνια μετά την έγκρισή της και ξανά πέντε χρόνια μετά.

Για να ελαχιστοποιηθεί ο φόρτος υποβολής εκθέσεων για τις κυβερνήσεις της ΕΕ, ο ακριβής χρόνος της πρώτης έκθεσης θα πρέπει να συμπίπτει με το πλαίσιο υποβολής εκθέσεων που προβλέπεται στη σύσταση του ΟΟΣΑ για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία και την κοινωνική καινοτομία. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα εκπονήσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας σύστασης και θα την υποβάλει προς συζήτηση στην Επιτροπή Απασχόλησης και στην Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας.

- Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)

Δεν εφαρμόζεται.

- Αναλυτική επεξήγηση των ειδικών διατάξεων της πρότασης

Οι § 1-3 αναφέρουν τους στόχους και το πεδίο εφαρμογής της παρούσας σύστασης.

Η § 4 παρέχει ορισμούς της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχείρησης.

Οι § 5-8 συνιστούν στα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα που ενθαρρύνουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και την κοινωνική ένταξη μέσω της κοινωνικής οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα:

Η § 5 συνιστά στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές αγοράς εργασίας για την υποστήριξη των εργαζομένων στις κοινωνικές επιχειρήσεις και την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, για τη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, των φορέων κοινωνικής οικονομίας και των επικρατέστερων επιχειρήσεων για την καλύτερη προσέγγιση των νέων που δεν φοιτούν στην εκπαίδευση, η απασχόληση ή η κατάρτιση, προάγουν την κοινωνική επιχειρηματικότητα ως μέσο δημιουργίας αυτοαπασχόλησης και απασχόλησης γενικότερα, επιτρέπουν σε περισσότερα άτομα με αναπηρία να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και προωθούν τον κοινωνικό διάλογο και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις για τη διασφάλιση δίκαιων συνθηκών εργασίας.

Η § 6 συνιστά στα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν και να υποστηρίξουν τη συμβολή των φορέων της κοινωνικής οικονομίας στην κοινωνική ένταξη και να τις συμπεριλάβουν στο σχεδιασμό και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών φροντίδας, στέγασης καθώς και εκπαίδευσης και δραστηριοτήτων για παιδιά και νέους.

Η § 7 συνιστά στα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την κατάρτιση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την κοινωνική οικονομία αναπτύσσοντας νοημοσύνη δεξιοτήτων που σχετίζονται με τις ανάγκες της αγοράς, συνεργαζόμενοι με την κοινωνική οικονομία για να διευκολύνουν την κατάρτιση των εργαζομένων, με στόχο τη γεφύρωση του χάσματος δεξιοτήτων και τη διευκόλυνση της μετάβασής τους στην αγορά εργασίας, και δημιουργία εθνικών ή διακρατικών κέντρων ικανοτήτων για την κοινωνική οικονομία σε συνεργασία με παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η § 8 συνιστά στα κράτη μέλη να ενισχύσουν το ρόλο των φορέων της κοινωνικής οικονομίας για την υποστήριξη της κοινωνικής καινοτομίας και σε βασικούς τομείς τοπικής ανάπτυξης και απασχόλησης, και να αξιοποιήσουν τη συμβολή της κοινωνικής οικονομίας σε μια δίκαιη δίδυμη μετάβαση, προάγοντας παράλληλα τη βιώσιμη οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη και εδαφική ανάπτυξη συνοχή.

Οι § 9-21 συνιστούν στα κράτη μέλη να αναπτύξουν ευνοϊκά πλαίσια για την κοινωνική οικονομία σχεδιάζοντας και εφαρμόζοντας ολοκληρωμένες στρατηγικές για τον τομέα. Πιο συγκεκριμένα:

Η § 13 συνιστά στα κράτη μέλη να βελτιώσουν την πρόσβαση στη δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση για την κοινωνική οικονομία, ενεργοποιώντας τα οικοσυστήματα κοινωνικής χρηματοδότησης και χρησιμοποιώντας τη διαθέσιμη χρηματοδότηση, όπως τα κονδύλια της ΕΕ.

Η § 14-16 συνιστά στα κράτη μέλη να βελτιώσουν την πρόσβαση των φορέων κοινωνικής οικονομίας στις αγορές ενθαρρύνοντας τη χρήση κοινωνικά υπεύθυνων δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με τις δυνατότητες που προσφέρει το ισχύον ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις και υποστηρίζοντας τη συνεργασία μεταξύ φορέων κοινωνικής οικονομίας και βασικών επιχειρήσεων.

Η § 17 συνιστά στα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν στο έπακρο το ισχύον πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας.

Η § 18 συνιστά στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι τα φορολογικά συστήματα δεν εμποδίζουν την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, να αξιολογούν εάν τα φορολογικά συστήματα ενθαρρύνουν επαρκώς την ανάπτυξή της και να ενισχύουν τη διασυνοριακή φιλανθρωπία.

Η § 19 συνιστά στα κράτη μέλη να υποστηρίζουν την αποδοχή από τις οντότητες της κοινωνικής οικονομίας των διαδικασιών μέτρησης και διαχείρισης του κοινωνικού αντίκτυπου που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του κοινωνικού αντίκτυπου ενός συγκεκριμένου έργου ή οργανισμού.

Οι § 20-21 συνιστούν στα κράτη μέλη να ευαισθητοποιήσουν σχετικά με την κοινωνική οικονομία και τις συνεισφορές της, μεταξύ άλλων με την παρακολούθηση της ανάπτυξης και των επιδόσεων της κοινωνικής οικονομίας μέσω έρευνας, δεδομένων και στατιστικών.

Η § 22 χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να υποστηρίξει την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου, μεταξύ άλλων μέσω δράσεων παρακολούθησης.

Οι § 23-26 αναφέρονται στη διαδικασία υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης.

2023/0179 (NLE)

Πρόταση για α

ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την ανάπτυξη συνθηκών πλαισίου κοινωνικής οικονομίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ειδικότερα το άρθρο 292 σε συνδυασμό με το άρθρο 149 και το άρθρο 153 στοιχεία η) και ι) αυτού,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁴⁶,

Ενώ:

- (1) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων⁴⁷ που διακηρύχθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2017 καθορίζει μια σειρά από αρχές για την υποστήριξη δίκαιων και εύρυθμων αγορών εργασίας και συστημάτων πρόνοιας. Περιλαμβάνουν την Αρχή 1 για το δικαίωμα στην ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, την αρχή 2 για την ισότητα των φύλων, την αρχή 3 για τις ίσες ευκαιρίες, την αρχή 4 για την ενεργό υποστήριξη στην απασχόληση, την αρχή 5 για την ασφαλή και προσαρμόσιμη απασχόληση και τις αρχές 11 και 16-20 για την κοινωνική προστασία και την ένταξη των παιδιών, των ατόμων με αναπηρίες και των αστεγών και την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, υγειονομική περίθαλψη και μακροχρόνια περίθαλψη.
- (2) Τον Ιούνιο του 2021, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σύμφωνα με τη Διακήρυξη του Πόρτο⁴⁸, χαιρέτισε τους πρωταρχικούς στόχους της Ένωσης για το 2030, που ορίζονται στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων⁴⁹. Αυτοί οι στόχοι στοχεύουν στην επίτευξη ποσοστού απασχόλησης τουλάχιστον 78%, τουλάχιστον 60% όλων των ενηλίκων που συμμετέχουν στην κατάρτιση ετησίως και τουλάχιστον 15 εκατομμύρια λιγότερα άτομα σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (εκ των οποίων τουλάχιστον 5 εκατομμύρια παιδιά). Στη συνέχεια, τα κράτη μέλη έθεσαν εθνικούς στόχους και στους τρεις τομείς για να βοηθήσουν στην επίτευξη αυτών των κοινών στόχων.
- (3) Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε την τελευταία δεκαετία για τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, 95,4 εκατομμύρια άνθρωποι παρέμειναν σε κίνδυνο το 2021. Ο κίνδυνος φτώχειας έχει αυξηθεί για τα άτομα που ζουν σε νοικοκυριά (οιονεί) άνεργα και το βάθος και η διάρκεια της φτώχειας έχει επιδεινωθεί σε πολλά Πολιτείες - μέλη. Η ποιότητα και η βιώσιμη απασχόληση είναι το κλειδί για την άμβλυνση αυτού του προβλήματος. Χάρη στον τρόπο που λειτουργεί η κοινωνική οικονομία, τις δράσεις της και

⁴⁶ Γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνική οικονομία – τοπική και περιφερειακή προοπτική» (CDR 5492/2022).

⁴⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα για τα κοινωνικά δικαιώματα», COM(2021) 102

⁴⁸ τελικό. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>.

⁴⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα για τα κοινωνικά δικαιώματα, COM/2021/102 τελικό.

τους στόχους που επιδιώκει, η κοινωνική οικονομία έχει να διαδραματίσει βασικό ρόλο στη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης και της ίσης πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Ως εκ τούτου, συμβάλλει στην επιτυχή εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

- (4) Οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν ποιοτικές θέσεις εργασίας, συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη και στην αγορά εργασίας των μειονεκτούντων ομάδων και στις ίσες ευκαιρίες για όλους. Αυτό συνάδει με το πλαίσιο μιας ανάκαμψης χωρίς αποκλεισμούς, όπως τονίζεται στις Κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών που ορίζονται με την απόφαση (ΕΕ) 2022/229650 του Συμβουλίου. Μπορούν να τονώσουν τη βιώσιμη οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη και να προωθήσουν την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνία. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας συμβάλλουν επίσης σημαντικά στα συστήματα πρόνοιας της Ευρώπης συμπληρώνοντας τις δημόσιες υπηρεσίες, αναζωογονώντας τις αγροτικές και ερημωμένες περιοχές της Ευρώπης και διαδραματίζοντας σημαντικό ρόλο στη διεθνή αναπτυξιακή πολιτική.
- (5) Στις 9 Δεκεμβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία⁵¹. Το σχέδιο δράσης συμβάλλει στην προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οικοδόμηση «μιας οικονομίας που λειτουργεί για τους ανθρώπους» και ευθυγραμμίζεται με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2015 σχετικά με την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας ως βασικού μοχλού οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην Ευρώπη⁵². Στο σχέδιο δράσης, η Επιτροπή πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Τα μέτρα αποσκοπούν στην ενίσχυση της κοινωνικής καινοτομίας, στη στήριξη της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας και στην απελευθέρωση της κοινωνικής και οικονομικής μετασχηματιστικής της δύναμης. Τα μέτρα επικεντρώνονται στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, στη δημιουργία ευκαιριών για την ίδρυση και την κλιμάκωση των φορέων της κοινωνικής οικονομίας και στη διασφάλιση ότι η κοινωνική οικονομία και οι δυνατότητές της είναι πιο ορατές. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χαιρέτισε το σχέδιο δράσης στο ψήφισμά του που εκδόθηκε στις 6 Ιουλίου 2022⁵³.
- (6) Η κοινωνική οικονομία, που σε ορισμένα κράτη μέλη αναφέρεται επίσης ως αλληλέγγυα οικονομία ή/και κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα οντοτήτων με διαφορετικά επιχειρηματικά και οργανωτικά μοντέλα που δίνουν προτεραιότητα στον κοινωνικό και/ή περιβαλλοντικό σκοπό έναντι του κέρδους. Αυτές οι οντότητες μπορούν να λάβουν διάφορες νομικές μορφές, όπως συνεταιρισμούς, εταιρίες αμοιβαίου οφέλους, ενώσεις και ιδρύματα, και επίσης να περιλαμβάνουν κοινωνικές επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως ειδική νομική μορφή σε ορισμένα κράτη μέλη. Μοιράζονται τις κοινές αρχές της επανεπένδυσης του μεγαλύτερου μέρους των κερδών τους για την επιδίωξη των κοινωνικών ή/και περιβαλλοντικών σκοπών τους και την άσκηση δημοκρατικής ή/και συμμετοχικής διακυβέρνησης. Η συγκεκριμένη μορφή διακυβέρνησης και διαχείρισης που υιοθετούν οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας ποικίλλει ανάλογα με τη φύση, την κλίμακα και το πλαίσιο λειτουργίας τους. Η αρχή της δημοκρατικής ή συμμετοχικής διακυβέρνησης λαμβάνει επομένως διαφορετικές μορφές, που κυμαίνονται από την άμεση εμπλοκή των μελών στις διαδικασίες διακυβέρνησης έως την αντιπροσωπευτική συμμετοχή μελών ή εταιρών σε ξεχωριστές λειτουργίες διακυβέρνησης και διαχείρισης. Για παράδειγμα, σε συνεταιρισμούς, εταιρίες αμοιβαίου οφέλους και ενώσεις, αυτή η αρχή συχνά παίρνει τη μορφή «ένα άτομο, μία ψήφος». Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε φορείς κοινωνικής οικονομίας χαρακτηρίζονται από ένα σύνολο

⁵⁰ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2296 του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 304 της 24.11.2022, σ. 67-77).

⁵¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Χτίζοντας μια οικονομία που λειτουργεί για τους ανθρώπους: ένα σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία», COM(2021) 778 τελικό.

⁵² Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας ως βασικού μοχλού οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης (15071/15).

⁵³ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2022 σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κοινωνική οικονομία (2021/2179(INI)).

συστήματα ελέγχου και σχέσεις μεταξύ των διαφόρων πρακτόρων που συμμετέχουν στην οντότητα, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντών, των εταίρων, των εργαζομένων και των δικαιούχων. Συγκεντρώνοντας αυτούς τους διαφορετικούς φορείς, οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας προωθούν μια προσπάθεια πολλών ενδιαφερομένων που επικεντρώνεται σε μια κουλτούρα συμμετοχής, λογοδοσίας και διαφάνειας και στοχεύει στην επίτευξη ενός κοινού στόχου.

- (7) Οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας συχνά προσπαθούν να δημιουργήσουν οικονομικές ευκαιρίες που προωθούν την κοινωνική ένταξη και την ένταξη μειονεκτικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες και των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, στην αγορά εργασίας. Εργασιακή ένταξη Οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι ένας τύπος κοινωνικής επιχείρησης που επικεντρώνεται στο να βοηθήσει αυτές τις ομάδες ανθρώπων να ενσωματωθούν στην κοινωνία και στην εργασία παρέχοντας θέσεις εργασίας σε διάφορα επίπεδα δεξιοτήτων με περιεκτικές και ευέλικτες συνθήκες εργασίας. Για παράδειγμα, η παροχή γλωσσικής υποστήριξης σε μετανάστες εργαζομένους και προσαρμοσμένων καθηκόντων και εργασιακών περιβαλλόντων για άτομα με αναπηρία μπορεί να τους προσφέρει μια διέξοδο από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Αυτές οι ευκαιρίες απασχόλησης μπορούν να χρησιμεύσουν ως σκαλοπάτι σε άλλους τομείς της αγοράς εργασίας, βοηθώντας να ξεπεραστούν τα εμπόδια στην απασχόληση για τους μακροχρόνια ανέργους και άλλα άτομα που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας.
- (8) Οι νέες κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να αποτελέσουν ισχυρό όχημα για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη θετική κοινωνική αλλαγή. Η κοινωνική οικονομία μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες σε ορισμένες υποεκπροσωπούμενες ομάδες, όπως οι γυναίκες και οι νέοι, να εισέλθουν στην αγορά εργασίας ή να δημιουργήσουν κοινωνικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το Global Entrepreneurship Monitor, εκτιμάται ότι το 55% των κοινωνικών επιχειρηματιών στον κόσμο είναι άνδρες και το 45% είναι γυναίκες, ενώ γενικά οι γυναίκες αυτοαπασχόλησης υπερτερούν αριθμητικά κατά δύο προς έναν από τους άνδρες. Σύμφωνα με ένα πρόσφατο Ευρωβαρόμετρο για τη στάση των νέων απέναντι στην κοινωνική επιχειρηματικότητα, οι νέοι εκτιμούν τη σημασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων και της συμμετοχικής ηγεσίας. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εξετάσουν τρόπους για να ελαχιστοποιήσουν τα αντικίνητρα για τους δυνητικούς επιχειρηματίες, όπως να διασφαλίσουν ότι διατηρούν πρόσβαση στην κατάλληλη προστασία κοινωνικής ασφάλειας. Ορισμένα κράτη μέλη μείωσαν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης ως κίνητρο για τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας να προσλάβουν προσωπικό. Η εξασφάλιση ενός ευνοϊκού πλαισίου για τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων σε εργαζομένους για τη δημιουργία συνεταιρισμών εργαζομένων μπορεί επίσης να είναι ένας τρόπος για να εξασφαλιστεί η συνέχιση των μικρών και οικογενειακών επιχειρήσεων και να αποφευχθούν οι απώλειες θέσεων εργασίας, για παράδειγμα σε περίπτωση αναδιάρθρωσης.
- (9) Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας προωθούν επίσης την ένταξη των νέων, ιδίως των νέων που δεν εργάζονται, εκπαίδευση ή κατάρτιση. Παρέχουν προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων και θέσεις μαθητείας που αναφέρονται στη σύσταση του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2018 σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικές και αποτελεσματικές θέσεις μαθητείας⁵⁴, καθώς και ευκαιρίες απασχόλησης. Ως εκ τούτου, συμβάλλουν στους στόχους που θέτει το Youth Guarantee που αναφέρεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 30ης Οκτωβρίου 2020 για μια γέφυρα στις θέσεις εργασίας – Ενίσχυση της εγγύησης για τη νεολαία⁵⁵ και στη σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση των μικροδιαπιστευτηρίων για τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα⁵⁶. Η χρηματοδότηση της Ένωσης όπως η

⁵⁴ Σύσταση του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2018 σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτική και αποτελεσματική μαθητεία (EE C 153 της 2.5.2018, σ. 1-6).

⁵⁵ Σύσταση του Συμβουλίου, της 30ής Οκτωβρίου 2020, για μια γέφυρα στις θέσεις εργασίας – Ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία και αντικατάσταση της σύστασης του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία (EE C 372, 4.11.2020, σ. 1-9).

⁵⁶ Σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση των μικροδιαπιστευτηρίων για τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα (EE C 243 της 27.6.2022, σ. 10-25).

Το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου Plus που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/105757 μπορεί να υποστηρίξει φορείς της κοινωνικής οικονομίας σε αυτόν τον ρόλο. Για το σκοπό αυτό, στα κράτη μέλη έχουν πραγματοποιηθεί επιτυχημένες πρωτοβουλίες συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και των φορέων της κοινωνικής οικονομίας⁵⁸. Στο πλαίσιο αυτών των πρωτοβουλιών, οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον εντοπισμό των ατόμων που χρειάζονται βοήθεια και στην ανάπτυξη προσαρμοσμένων σχεδίων που θα τους βοηθήσουν να επιτύχουν την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών κατάρτισης και εργασίας.

(10) Οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να προωθούν δίκαιες συνθήκες εργασίας με τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διακυβέρνησή τους και στη λήψη αποφάσεων. Η προώθηση του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην κοινωνική οικονομία, μπορεί να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων. Τα κράτη μέλη μπορούν να προωθήσουν και να αξιοποιήσουν αυτήν την πτυχή της κοινωνικής οικονομίας και να αξιοποιήσουν την τεχνογνωσία της, εμπλέκοντας φορείς της κοινωνικής οικονομίας στο σχεδιασμό και την εφαρμογή ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας⁵⁹.

(11) Η κοινωνική οικονομία συμβάλλει στην Ένωση Ισότητας με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης μειονεκτούντων και υποεκπροσωπούμενων ομάδων μέσω της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών φροντίδας (συμπεριλαμβανομένης της παιδικής μέριμνας, της υγειονομικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας περίθαλψης), της κοινωνικής στέγασης και της υποστήριξης για παιδιά και νέους με ειδικές ανάγκες. Συμβάλλουν στη μείωση των ανισοτήτων, όπως το χάσμα στην απασχόληση μεταξύ των φύλων, τόσο με την άμεση απασχόληση μεγάλου ποσοστού γυναικών όσο και με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας που επιτρέπουν στους φροντιστές, η πλειονότητα των οποίων είναι γυναίκες, να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Ως σημαντικός εταίρος για τον δημόσιο τομέα, η κοινωνική οικονομία μπορεί να συμβάλει πολύτιμη στο σχεδιασμό και την παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε κατοικίες, στο σπίτι και στην κοινότητα. Μέσω πρωτοβουλιών εταιρικής σχέσης, οι δημόσιες αρχές και οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να παρέχουν υψηλής ποιότητας, προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες φροντίδας.

(12) Τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στον εξοπλισμό των ατόμων με τις δεξιότητες που απαιτούνται για τον χώρο εργασίας, για την προσωπική ανάπτυξη και για την ιδιότητα του πολίτη. Βοηθούν επίσης στη διασφάλιση ενός ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που μπορεί να συμβάλει σε μια δίκαιη διδυμη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας παρέχουν ευκαιρίες απασχόλησης, κατάρτιση στην εργασία και προγράμματα μάθησης με βάση την εργασία προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ατόμων και της τοπικής οικονομίας. Έχουν τη δυνατότητα να βοηθήσουν στη δημιουργία ατομικών λογαριασμών μάθησης που αναφέρονται στη Σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 για την ατομική Λογαριασμοί εκμάθησης⁶⁰. Ως εκ τούτου, μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη ενός ειδικευμένου και προσαρμόσιμου εργατικού δυναμικού ικανού να ανταποκρίνεται στις αλλαγές στην αγορά εργασίας, διευκολύνοντας ενδεχομένως τη μετάβαση από εργασία σε εργασία και μετριάζοντας τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού, συμβάλλοντας επομένως στη συνολική οικονομική ανάπτυξη. Τα κράτη μέλη μπορούν να αξιοποιήσουν αυτό το δυναμικό κατά την ανάπτυξη ευφύιας δεξιοτήτων, τη διευκόλυνση της κατάρτισης και τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων σπουδών.

⁵⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου Plus (EKT+) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. -59).

⁵⁸ Ένα παράδειγμα είναι η βελγική στήριξη που παρέχεται στο «collectief maatwerk», η οποία περιλαμβάνει οικονομική στήριξη σε κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης στην εργασία.

⁵⁹ Ένα παράδειγμα είναι η γαλλική πρωτοβουλία Territoires Zéro Chômeurs de Longue Durée, η οποία στοχεύει στην καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας με τη σύσταση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων σε περιοχές με υψηλά ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας για την απασχόληση κατοίκων της περιοχής με μόνιμες συμβάσεις για την εκτέλεση χρήσιμων δραστηριοτήτων για την κοινότητα, όπως η ανακύκλωση, η φροντίδα των παιδιών και η κοινοτική κηπουρική. Παρόμοιες πρωτοβουλίες έχουν εισαχθεί στο Groeningen της Ολλανδίας και στο Marientaal στην Αυστρία.

⁶⁰ Σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 σχετικά με τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης 2022/C 243/03 (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 26-34).

(13) Οι προκλήσεις που θέτει η δίδυμη μετάβαση και η δημογραφική αλλαγή πρέπει να αντιμετωπιστούν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για να επιτευχθεί οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας γενικά λειτουργούν με τρόπο από κάτω προς τα πάνω, κοντά στις κοινότητες, τους πολίτες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, ενεργώντας συχνά ως κοινωνικοί καινοτόμοι και βρίσκοντας λύσεις που μπορούν να κλιμακωθούν και/ή να αναπαραχθούν και που συμβάλλουν στη συστημική κοινωνική αλλαγή. Για παράδειγμα, η κοινωνική οικονομία θα μπορούσε να προσφέρει ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων σε εργαζόμενους με χαμηλή ειδίκευση από τομείς που υφίστανται σημαντικές αλλαγές και να παρέχει οικονομικά προσιτά βασικά αγαθά σε ομάδες χαμηλού εισοδήματος. Σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές με λιγότερες προσφορές απασχόλησης και εκπαίδευσης, οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να προσφέρουν τις απαραίτητες ευκαιρίες, καθιστώντας αυτές τις περιοχές πιο ελκυστικές. Συνεπώς, η ανάπτυξη των οικοσυστημάτων της κοινωνικής οικονομίας της ΕΕ συμβάλλει στην άμβλυνση των συνεπειών της γήρανσης, της ερήμωσης και άλλων δημογραφικών τάσεων και στην προώθηση της τοπικής οικονομικής και βιομηχανικής ανάπτυξης, ιδίως σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ, όπως η γεωργία, η βιολογική παραγωγή τροφίμων και στη γαλάζια οικονομία.

(14) Η προώθηση τοπικής ανάπτυξης υπό την ηγεσία της κοινότητας και ευνοϊκών οικοσυστημάτων για κοινωνική καινοτομία ενισχύει την κοινωνική οικονομία και οδηγεί την αλλαγή σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁶¹ και το βιομηχανικό σχέδιο Πράσινης Συμφωνίας⁶². Δεδομένου του σημαντικού ρόλου της κοινωνικής οικονομίας στην ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας, ο σχεδιασμός οριζόντιων και συνεκτικών μέτρων βιομηχανικής πολιτικής για την επαναχρησιμοποίηση, την επισκευή και την ανακύκλωση θα μπορούσε να προωθήσει μια λειτουργική αγορά δευτερογενών πρώτων υλών, βελτιστοποιώντας τη συμβολή της κοινωνικής οικονομίας στους στόχους που καθορίζονται από το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία⁶³ και ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας καθαρού μηδενισμού. Οι οντότητες κοινωνικής οικονομίας που δραστηριοποιούνται στον ψηφιακό τομέα έχουν επιδείξει τη δυνατότητα να ενδυναμώσουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να συμμετάσχουν σε μια χωρίς αποκλεισμούς και ανθρωποκεντρική ψηφιακή μετάβαση και να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην επίτευξη των στόχων και των στόχων του προγράμματος πολιτικής για την Ψηφιακή Δεκαετία 2030 που θεσπίστηκε με απόφαση (ΕΕ) 2022/2481⁶⁴ και την Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα Ψηφιακά Δικαιώματα και Αρχές για την Ψηφιακή Δεκαετία⁶⁵. Για να ενισχύσει την ανθεκτικότητα αυτής της δίδυμης μετάβασης σε μια πράσινη και ψηφιακή κοινωνία, η Επιτροπή ενημέρωσε τη βιομηχανική στρατηγική της Ένωσης τον Μάιο του 2021. Η στρατηγική καθορίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα 14 βιομηχανικά οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένου του οικοσυστήματος «εγγύτητας και κοινωνικής οικονομίας».

(15) Για να μπορέσει η κοινωνική οικονομία να εκπληρώσει τις δυνατότητές της όσον αφορά την υποστήριξη της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, της κοινωνικής ένταξης, της ανάπτυξης δεξιοτήτων, της εδαφικής συνοχής και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, χρειάζεται ένα ευνοϊκό πλαίσιο. Δεδομένου ότι η κοινωνική οικονομία επηρεάζεται από οριζόντιες και τομεακές πολιτικές και διατάξεις, ένα ευνοϊκό πλαίσιο πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κοινωνικής οικονομίας και τα πρόσθετα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας στην ανάπτυξή τους που περιορίζουν το πεδίο δράσης τους.

⁶¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», COM(2019) 640 τελικό.

⁶² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Βιομηχανικό σχέδιο Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή του καθαρού μηδενός», COM(2023) 62 τελικό.

⁶³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία για μια καθαρότερη και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη», COM(2020) 98 τελικό.

⁶⁴ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του Προγράμματος Πολιτικής Ψηφιακής Δεκαετίας 2030 (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4-26).

⁶⁵ Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα ψηφιακά δικαιώματα και τις αρχές για την ψηφιακή δεκαετία, COM(2022) 28 τελικό.

παράλληλα με τις κύριες επιχειρήσεις. Οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας δεν επιδιώκουν να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη και τα κέρδη της αποδοτικότητας, αλλά να δημιουργήσουν θετικά κοινωνικά αποτελέσματα. Χρειάζονται μέτρα στήριξης και ευνοϊκό οικονομικό, διοικητικό και νομικό περιβάλλον που να λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιχειρηματικών τους μοντέλων όσον αφορά τη διακυβέρνηση, την κατανομή των κερδών, τις συνθήκες εργασίας και τον αντίκτυπο. Αυτά τα μέτρα τους επιτρέπουν, για παράδειγμα, να απασχολούν λιγότερο παραγωγικούς εργαζόμενους ή να παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες σε προσιτές τιμές. Απαιτούνται ολοκληρωμένες στρατηγικές για τον καθορισμό πλαισίων που επιτρέπουν.

Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη θέσπιση ρυθμιστικών μέτρων ή την εφαρμογή ή την προσαρμογή πολιτικών και πρωτοβουλιών για τη στήριξη της συμβολής της κοινωνικής οικονομίας στους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους και την ενίσχυση της οικονομικής και βιομηχανικής τους αξίας. Αυτές οι στρατηγικές θα πρέπει να παρακολουθούν την πρόοδο και να μετρούν την αποτελεσματικότητα των πρωτοβουλιών, να κάνουν προσαρμογές και βελτιώσεις ανάλογα με τις ανάγκες και, τελικά, να έχουν πιο αποτελεσματικά και αποτελεσματικά αποτελέσματα από τον τομέα. Ίσως χρειαστεί να υιοθετηθούν στρατηγικές σε διαφορετικά επίπεδα διακυβέρνησης (εθνικό, περιφερειακό και τοπικό) ανάλογα με τη θεσμική οργάνωση και το πλαίσιο σε κάθε κράτος μέλος. Οι περιφέρειες και άλλα υποεθνικά επίπεδα θα μπορούσαν να υιοθετήσουν στρατηγικές κοινωνικής οικονομίας που συνδέονται σαφώς με τους στόχους και τις προτεραιότητες της περιφερειακής ανάπτυξης, μεγιστοποιώντας τα αμοιβαία οφέλη.

(16) Είναι ουσιαστικής σημασίας η συμμετοχή των ενδιαφερομένων στην κοινωνική οικονομία για την επιτυχή ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών κοινωνικής οικονομίας. Πολλά κράτη μέλη έχουν ήδη δημιουργήσει ομάδες υψηλού επιπέδου που προωθούν το διάλογο μεταξύ των δημόσιων αρχών και των φορέων της κοινωνικής οικονομίας⁶⁶. Τα αντιπροσωπευτικά δίκτυα κοινωνικής οικονομίας μπορούν επίσης να αποτελέσουν πλατφόρμα συλλογικής δράσης, μπορούν να διευκολύνουν τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών και να δημιουργήσουν ευκαιρίες για ανάπτυξη ικανοτήτων και μάθηση από ομοτίμους.

(17) Η δημόσια οικονομική στήριξη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για την έναρξη και την ανάπτυξη οντοτήτων κοινωνικής οικονομίας. Γενικά, οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοοικονομικούς πόρους από άλλες επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, παρά ορισμένες βελτιώσεις, μια ανάλυση των αγορών χρηματοδότησης των κοινωνικών επιχειρήσεων αποκάλυψε μια επίμονη αναντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης χρηματοδότησης για τις κοινωνικές επιχειρήσεις στην Ευρώπη, όσον αφορά την πρόσβαση στο χρέος και τα ίδια κεφάλαια. Δεδομένου ότι οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας στοχεύουν στη δημιουργία θετικών κοινωνικών και/ή περιβαλλοντικών επιπτώσεων και μπορούν να διανεμήσουν κέρδη στους χρηματοδότες και τους ιδιοκτήτες τους μόνο σε περιορισμένο βαθμό, αν όχι καθόλου, γενικά δεν είναι κατάλληλες για επενδυτές που αναζητούν σημαντικές οικονομικές αποδόσεις. Τα διαθέσιμα μέτρα υποστήριξης για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος τείνουν να είναι αποσπασματικά και διαφέρουν σημαντικά ως προς την αποτελεσματικότητά τους. Τα μέτρα ποικίλλουν από επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις έως συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες ανάπτυξης ικανοτήτων και συχνά παρέχονται από θερμοκοιτίδες.

Επομένως, υπάρχει ακόμη άφθονο περιθώριο βελτίωσης όσον αφορά την παροχή εξατομικευμένης χρηματοδότησης για διαφορετικά στάδια του κύκλου ζωής μιας οντότητας κοινωνικής οικονομίας, και η περαιτέρω υποστήριξη για την κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης και άλλα συμπληρωματικά μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των φορέων της κοινωνικής οικονομίας θα μπορούσε να είναι χρήσιμη. Μια τέτοια προσέγγιση περιλαμβάνει την παροχή της επιλογής σε μεμονωμένους αποταμιευτές ή εργαζόμενους που συμμετέχουν σε προγράμματα συνταξιοδότησης ή αποταμίευσης που χρηματοδοτούνται από τον εργοδότη, με την επιλογή να επιλέξουν ένα αποταμιευτικό πρόγραμμα που επενδύει ένα μέρος των αποταμιεύσεών τους σε μια κοινωνική επιχείρηση⁶⁷.

(18) Η Ένωση παρέχει πολλές ευκαιρίες χρηματοδότησης για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο Plus, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης που ιδρύθηκε από

⁶⁶ Για παράδειγμα, το Γαλλικό Ανώτατο Συμβούλιο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, το Ισπανικό Συμβούλιο για την Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας και το Εθνικό Συμβούλιο της Πορτογαλίας για την Κοινωνική Οικονομία.

⁶⁷ Για παράδειγμα «Les Fonds Communs de Placement d'Entreprise solidaires» στη Γαλλία.

Κανονισμός (ΕΕ) 2021/105868, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/105669, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/201370, το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/69071, το πρόγραμμα InvestEU που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/52372 και, κατά περίπτωση, η Διευκόλυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/24173 παρέχουν χρηματοδότηση. Η Ένωση παρέχει επίσης συμβουλευτική υποστήριξη μέσω της πλατφόρμας fi-compass για τον σχεδιασμό χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο των Ταμείων Πολιτικής Συνοχής. Τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και τοπικών αρχών, θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν καλύτερα αυτές τις ευκαιρίες θεσπίζοντας ειδικά μέτρα για την κοινωνική οικονομία. Η τεχνική υποστήριξη⁷⁴ είναι ένα άλλο μέσο της Ένωσης που διατίθεται για τη βελτίωση της ικανότητας των κρατών μελών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν πολιτικές για την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας.

- (19) Η παροχή αγαθών και υπηρεσιών και η συνεργασία τόσο με τις δημόσιες αρχές όσο και με τις κύριες επιχειρήσεις είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, για τη δημιουργία εσόδων και για να βοηθηθούν οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας να γίνουν οικονομικά αυτόνομες. Χάρη στο πεδίο ευελιξίας βάσει των κανόνων της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν τις δημόσιες συμβάσεις με πιο στρατηγικό τρόπο θέτοντας καινοτόμα, πράσινα και κοινωνικά κριτήρια, συμβάλλοντας τελικά σε μια πιο βιώσιμη, χωρίς αποκλεισμούς και ανταγωνιστική οικονομία. Ωστόσο, οι περισσότερες προσφορές εξακολουθούν να κατακυρώνονται αποκλειστικά με βάση την τιμή. Δεδομένου ότι οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας στοχεύουν να παρέχουν κοινωνικά και συλλογικά οφέλη αντί να παρέχουν υπηρεσίες στη χαμηλότερη τιμή, αγωνίζονται να ανταγωνιστούν σε τακτικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, παρά το γεγονός ότι μπορούν να προσφέρουν ευρύτερη προστιθέμενη αξία στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων. Υπάρχει επίσης περιθώριο να αυξηθεί η ικανότητα των φορέων της κοινωνικής οικονομίας να δραστηριοποιούνται, μεταξύ άλλων μέσω μιας πιο συστηματικής ενσωμάτωσης στις κύριες αλυσίδες αξίας των επιχειρήσεων και της συνεργασίας μαζί τους για την από κοινού υποβολή προσφορών για δημόσιες συμβάσεις και τη δημιουργία νέων εν
- (20) Οι δημόσιες αρχές συχνά δεν αξιοποιούν στο έπακρο το ισχύον πεδίο εφαρμογής βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας, όπου η αγορά από μόνη της δεν είναι σε θέση να επιτύχει ικανοποιητική πρόσβαση στην αγορά εργασίας και την κοινωνική ένταξη, περιοριζόμενες σε μέτρα βάσει του γενικού de minimis όριο και μη χρήση της επιλογής για τον καθορισμό

⁶⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60–93).

⁶⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη σύσταση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1–20).

⁷⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 487–548).

⁷¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση προγράμματος για την εσωτερική αγορά, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, τον τομέα των φυτών, των ζώων, των τροφίμων και των ζωοτροφών, 99/2013, (ΕΕ) αριθ. 1287/2013, (ΕΕ) αριθ. 254/2014 και (ΕΕ) αριθ. 652/2014 (ΕΕ L 153 της 3.5.2021, σ. 1–47).

⁷² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30–89).

⁷³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17–75).

⁷⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση μέσου τεχνικής υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1–16).

μέτρα βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/201475 της Επιτροπής (ο γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία), όπως περιφερειακές ενισχύσεις, ενισχύσεις χρηματοδότησης κινδύνου και ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση. Όσον αφορά τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, αυτή τη στιγμή περιορίζεται σε 200.000 ευρώ για τρία χρόνια, αλλά οι ισχύοντες κανόνες θα λήξουν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και βρίσκονται σε διαδικασία αναθεώρησης. Οι κανόνες της Ένωσης που διέπουν τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος προσφέρουν επίσης περιθώρια έγκρισης κρατικών ενισχύσεων, αλλά οι δημόσιες αρχές συχνά δεν κάνουν πλήρη χρήση αυτών των επιλογών, ιδίως για κοινωνικές υπηρεσίες στον τομέα της εργασιακής ένταξης ευάλωτων ατόμων.

(21) Η φορολογική πολιτική μπορεί επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και στη διασφάλιση ότι οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας έχουν την οικονομική δυνατότητα να λειτουργούν παράλληλα με τις κύριες επιχειρήσεις, δημιουργώντας ένα πιο δίκαιο επιχειρηματικό περιβάλλον, συμβάλλοντας παράλληλα στην κοινωνική ένταξη και βελτιωμένη πρόσβαση στην απασχόληση. Λίγα κράτη μέλη έχουν δημιουργήσει ένα συνεπές φορολογικό πλαίσιο που ενθαρρύνει την ανάπτυξη του κλάδου, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών κινήτρων προσαρμοσμένων στις ανάγκες της κοινωνικής οικονομίας, αναγνωρίζοντας παράλληλα την ποικιλομορφία της και αποτρέποντας τον κατακερματισμό. Ο καθορισμός καλά σχεδιασμένων φορολογικών κινήτρων για δωρεές σε κοινωνικές φορείς της κοινωνικής οικονομίας μπορεί να τονώσει τη χρηματοδότησή τους, επίσης πέρα από τα σύνορα της Ένωσης, σύμφωνα με την αρχή της Συνθήκης περί μη διάκρισης. Εξακολουθούν να υπάρχουν διοικητικοί φραγμοί σε πολλά κράτη μέλη όσον αφορά τις δωρεές κοινωνικού χαρακτήρα πέρα από τα σύνορα των κρατών μελών, καθώς και έλλειψη διαφάνειας σχετικά με τα έγγραφα που απαιτούνται για την απόκτηση του καθεστώτος κοινωνικού χαρακτήρα. Η έκδοση τυποποιημένων εντύπων του δικαιούχου φορέα που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος θα μπορούσε να μειώσει τα διοικητικά εμπόδια. Ως πρώτο βήμα, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να παρέχουν μεταφράσεις των εθνικών εντύπων στις γλώσσες που χρησιμοποιούνται από άλλα κράτη μέλη. Ως δεύτερο βήμα, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να διερευνήσουν την ανάπτυξη τυποποιημένων εντύπων για την άμεση φορολογία για τις διασυνοριακές δωρεές.

(22) Οι διαδικασίες μέτρησης και διαχείρισης του κοινωνικού αντίκτυπου είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις οντότητες της κοινωνικής οικονομίας, καθώς τους επιτρέπουν να κατανοούν και να κοινοποιούν τον αντίκτυπό τους και να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση που βασίζεται στον αντίκτυπο. Η μέτρηση κοινωνικού αντίκτυπου περιλαμβάνει τη χρήση μετρήσεων και εργαλείων για τη μέτρηση του κοινωνικού αντίκτυπου μιας συγκεκριμένης παρέμβασης ή πρωτοβουλίας. Η διαχείριση κοινωνικών επιπτώσεων περιλαμβάνει την οικοδόμηση των συστημάτων, των διαδικασιών και των ικανοτήτων που χρειάζεται ένας οργανισμός για να διαχειριστεί προληπτικά και να αυξήσει τον αντίκτυπό του. Ωστόσο, το ευρύ φάσμα των διαθέσιμων πλαισίων και εργαλείων μπορεί να αποτελέσει πρόκληση, ιδιαίτερα για οντότητες με λιγότερους πόρους. Η παρακολούθηση των κοινωνικών αποτελεσμάτων των δημόσιων επενδύσεων επιτρέπει τον δημόσιο έλεγχο, μπορεί να υποστηρίξει το σκεπτικό για τη χρήση χρημάτων των φορολογουμένων για την υποστήριξη οντοτήτων ή δραστηριοτήτων κοινωνικής οικονομίας και μπορεί να βοηθήσει στην αποφυγή «πλουσίματος των επιπτώσεων» (υπερεκτίμηση ή ψευδείς ισχυρισμοί αντίκτυπου). Οι προσεγγίσεις μέτρησης και διαχείρισης κοινωνικών επιπτώσεων που είναι καλά μελετημένες, αναλογικές και προσαρμοσμένες στις ανάγκες μεμονωμένων φορέων θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες από αυτή την άποψη. Θα πρέπει να βασίζονται σε τυπικές μεθόδους και δείκτες, καθώς και σε παράγοντες όπως το μέγεθος, το στάδιο ανάπτυξης και η ποικιλομορφία των οντοτήτων.

(23) Η προβολή και η αναγνώριση της κοινωνικής οικονομίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στην Ένωση βελτιώθηκε την τελευταία δεκαετία. Ωστόσο, το δυναμικό του τομέα σε πολλές χώρες της Ένωσης παραμένει αναξιοποίητο. Η έλλειψη συντονισμού και ανταλλαγής μεταξύ των χωρών διαιωνίζει τις διαφορές στην ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, επομένως υπάρχει σαφής ευκαιρία για τα κράτη μέλη να κερδίσουν μαθαίνοντας και

75

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων συμβατές με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1–78).

κοινή χρήση βέλτιστων πρακτικών. Υπάρχει επίσης περιορισμένη ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την κοινωνική οικονομία και τη θετική συνεισφορά της. Αυτό μπορεί να εμποδίσει την ανάπτυξη πολιτικών στήριξης και ευκαιριών αγοράς για την κοινωνική οικονομία.

Η ρύθμιση, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η νέα νομοθεσία ανταποκρίνεται στις ανάγκες των φορέων της κοινωνικής οικονομίας μπορεί να ευαισθητοποιήσει και να τους δώσει μεγαλύτερη νομιμότητα, διευκολύνοντας την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και στις αγορές. Οι εθνικές δημόσιες αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν ξεκινήσει διάφορες πρωτοβουλίες, όπως συγκεκριμένες νομικές μορφές, ετικέτες και καθεστώτα⁷⁶ για την κοινωνική οικονομία, και εκστρατείες επικοινωνίας μεγάλης κλίμακας, για να αυξήσουν την κατανόηση και την προβολή της κοινωνικής οικονομίας. Άλλες επιτυχημένες μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν τη δημιουργία ειδικών υπουργικών μονάδων για την κοινωνική οικονομία και τον ενισχυμένο διάλογο μεταξύ των ενδιαφερομένων και των δημόσιων αρχών. Η ενίσχυση της προβολής της κοινωνικής οικονομίας είναι ζωτικής σημασίας για την πλήρη αναγνώριση του θετικού της αντίκτυπου στην κοινωνία, όπως τονίζεται στο σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία με την έναρξη μιας πύλης κοινωνικής οικονομίας.

(24) Η κατοχή ακριβών δεδομένων και στατιστικών είναι το κλειδί για τη βελτίωση της κατανόησης των επιχειρηματικών μοντέλων της κοινωνικής οικονομίας και τη λήψη αποφάσεων πολιτικής που βασίζονται σε στοιχεία. Ωστόσο, υπάρχει έλλειψη αξιόπιστων στοιχείων για την κοινωνική οικονομία, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων για την οικονομική προστιθέμενη αξία και τις επιδόσεις της. Τα υπάρχοντα δεδομένα είναι συχνά ελλιπή και δύσκολο να συγκριθούν. Για παράδειγμα, μόνο λίγα κράτη μέλη έχουν επεκτείνει τα εθνικά λογιστικά τους συστήματα για τη συλλογή συμπληρωματικών δεδομένων (όπως σε δορυφορικούς λογαριασμούς) για την κοινωνική οικονομία, παρά τη διαθέσιμη χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Η κοινωνική οικονομία συνήθως δεν περιλαμβάνεται στις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων, για παράδειγμα όταν οι στατιστικές βασίζονται σε οικονομικά δεδομένα που παράγονται από κερδοσκοπικές επιχειρήσεις και οι παραδοσιακές οντότητες κοινωνικής οικονομίας περιλαμβάνονται μόνο σε υπολειπόμενες κατηγορίες. Με τη διάθεση ουσιαστικών στατιστικών για το μέγεθος, το εργατικό δυναμικό, την ανάπτυξη και τις προκλήσεις της κοινωνικής οικονομίας, οι στρατηγικές και τα μέτρα που θα τεθούν σε εφαρμογή θα ήταν πιο αποτελεσματικά και θα προσαρμοστούν στις διαφορετικές καταστάσεις του κλάδου.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

ΣΚΟΠΟΣ

1. Σύμφωνα με τις αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, στόχος της παρούσας σύστασης είναι να προωθήσει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και την κοινωνική ένταξη καθοδηγώντας τα κράτη μέλη στην προώθηση πολιτικών και κανονιστικών πλαισίων για την κοινωνική οικονομία ή/και μέτρα που διευκολύνουν την ανάπτυξή του.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, συνιστάται στα κράτη μέλη να συνεργαστούν με τους ενδιαφερόμενους για να αναγνωρίσουν, να υποστηρίξουν και να αξιοποιήσουν τις συνεισφορές της κοινωνικής οικονομίας.

2. Η παρούσα σύσταση επιδιώκει να υποστηρίξει την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και να βοηθήσει στην επίτευξη των τριών πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας έως το 2030.
3. Με την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας, αυτή η σύσταση επιδιώκει επίσης να τονώσει τη δίκαιη και βιώσιμη οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη και να συμβάλει στην εδαφική συνοχή στα κράτη μέλη.

⁷⁶

Τα νομικά καθεστώτα/προσόντα, που μερικές φορές αναφέρονται και ως ετικέτες, διαφέρουν από νομικές μορφές καθώς μπορούν να υιοθετηθούν από διάφορες νομικές μορφές, συμπεριλαμβανομένων κερδοσκοπικών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών.

ΟΡΙΣΜΟΣ

4. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: (α)

«κοινωνική οικονομία» σημαίνει ιδιωτικές οντότητες, ανεξάρτητες από δημόσιες αρχές, που παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες στα μέλη τους ή στην κοινωνία, που περιλαμβάνουν συνεταιρισμούς, εταιρείες αμοιβαίου οφέλους, ενώσεις (συμπεριλαμβανομένων φιλανθρωπικών οργανώσεων), ιδρύματα και κοινωνικές επιχειρήσεις που λειτουργούν σύμφωνα με τις ακόλουθες βασικές αρχές και χαρακτηριστικά:

- την υπεροχή των ανθρώπων καθώς και τον κοινωνικό ή/και περιβαλλοντικό σκοπό έναντι του κέρδους·
- την επανεπένδυση των περισσότερων κερδών και πλεονασμάτων για την περαιτέρω επιδίωξη των κοινωνικών ή/και περιβαλλοντικών σκοπών τους και την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων προς το συμφέρον των μελών/χρηστών («συλλογικό συμφέρον») ή/και της κοινωνίας γενικότερα («γενικό συμφέρον»)· και
- δημοκρατική και/ή συμμετοχική διακυβέρνηση.

β) «κοινωνική επιχείρηση»: οντότητα που παρέχει αγαθά και υπηρεσίες για την αγορά με επιχειρηματικό τρόπο και σύμφωνα με τις αρχές και τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής οικονομίας, έχοντας ως λόγο για την εμπορική της δραστηριότητα κοινωνικούς ή/και περιβαλλοντικούς στόχους.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Πρόσβαση στην αγορά εργασίας

5. Συνιστάται στα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν και να υποστηρίξουν τη συγκεκριμένη προστιθέμενη αξία της κοινωνικής οικονομίας διευκολύνοντας την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και προωθώντας ποιοτικές θέσεις εργασίας για όλους, ενισχύοντας παράλληλα δίκαιες συνθήκες εργασίας. Αυτό θα πρέπει να γίνει στο πλαίσιο της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, όπως τονίζεται στις Κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, ιδίως από:

α) τη θέσπιση ή την ενθάρρυνση πρωτοβουλιών εταιρικής σχέσης που εμπλέκουν φορείς της κοινωνικής οικονομίας στο σχεδιασμό και την εφαρμογή ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας·

β) διασφάλιση ότι οι δημόσιες αρχές παρέχουν επαρκή υποστήριξη σε φορείς κοινωνικής οικονομίας με σκοπό την καλύτερη ένταξη στην αγορά εργασίας των γυναικών, των μειονεκτούντων και υποεκπροσωπούμενων ομάδων (όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα που πάσχουν από ψυχικές διαταραχές, οι ανενεργοί, οι άτομα με χαμηλή ειδίκευση, άτομα με αναπηρίες, άτομα με μετανάστες, μειονοτική φυλετική ή εθνική καταγωγή (συμπεριλαμβανομένων των Ρομά), νέοι και ηλικιωμένοι) μέσω:

Εγώ. εργασιακή ένταξη κοινωνικές επιχειρήσεις που παρέχουν απασχόληση και εξατομικευμένες υποστήριξη σε τέτοιες ομάδες·

ii. δράση για να βοηθηθούν αυτές οι ομάδες ανθρώπων να προετοιμαστούν για απασχόληση μέσω εργασιακής εμπειρίας σε κοινωνικές επιχειρήσεις για την ένταξή τους στην ανοιχτή αγορά εργασίας.

(γ) υποστήριξη έργων συνεργασίας μεταξύ δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, τοπικών αρχών, φορέων κοινωνικής οικονομίας και βασικών επιχειρήσεων για την προσφορά εξατομικευμένης επαγγελματικής καθοδήγησης και ευκαιριών μάθησης και κατάρτισης σε νέους που δεν βρίσκονται στην εκπαίδευση, την απασχόληση ή την κατάρτιση (NEETs). Αυτές οι ευκαιρίες μπορούν να περιλαμβάνουν

μαθητεία, προγράμματα επαγγελματικής εμβάπτισης, προσωπική καθοδήγηση και συναντήσεις με πρότυπα και στόχος είναι η διευκόλυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με την Ενισχυμένη Εγγύηση για τη Νεολαία·

(δ) προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας ως μέσο για την προώθηση της αυτοαπασχόλησης και άλλων μορφών απασχόλησης, την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας σε τοπικό επίπεδο και την αντιμετώπιση κοινωνικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων μέσω καινοτόμων και χωρίς αποκλεισμούς επιχειρηματικών μοντέλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι για να επιτευχθεί αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν, για παράδειγμα:

⁵⁹⁴ διασφαλίζουν ότι οι κοινωνικοί επιχειρηματίες έχουν πρόσβαση στην κοινωνική προστασία·

ii. να εξετάσει το ενδεχόμενο μείωσης των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για την πρόσληψη νέων υπαλλήλων·

iii. εντοπισμός, αξιολόγηση και αντιμετώπιση πιθανών διοικητικών μειονεκτημάτων ή εμποδία για την έναρξη μιας κοινωνικής επιχείρησης.

(ε) σχεδιασμός πολιτικών και υιοθέτηση μέτρων που προωθούν και ενσωματώνουν την ισότητα των φύλων στην κοινωνική οικονομία, για παράδειγμα με:

⁵⁹⁵ αμφισβήτηση κοινωνικών κανόνων και στερεοτύπων που εισάγουν διακρίσεις σχετικά με τις δεξιότητες των γυναικών και των ανδρών και την υποτίμηση της γυναικείας εργασίας·

ii. παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης για την ενδυνάμωση των γυναικών μέσω της μείωσης των διαφορών μεταξύ των φύλων στην απασχόληση και τις αμοιβές και διασφαλίζοντας ισότιμη ηγεσία· iii.

παροχή πρόσβασης σε προγράμματα καθοδήγησης και καθοδήγησης για γυναίκες που φιλοδοξούν να γίνουν κοινωνικές επιχειρηματίες και ηγέτες.

(στ) εξασφάλιση ενός ευνοϊκού πλαισίου για τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων στους εργαζομένους για τη δημιουργία συνεταιρισμών εργαζομένων για την αποφυγή απώλειας θέσεων εργασίας και τη διασφάλιση της οικονομικής δραστηριότητας·

ζ) συνεργασία με φορείς κοινωνικής οικονομίας για να μπορέσουν περισσότερα άτομα με αναπηρίες να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα με την ανάπτυξη υποστηρικτικών τεχνολογιών·

η) προώθηση του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην κοινωνική οικονομία για να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι έχουν δίκαιες συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων δίκαιων μισθών, με σεβασμό της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων.

Κοινωνική ένταξη

6. Συνιστάται στα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν και να υποστηρίξουν το ρόλο της κοινωνικής οικονομίας στην παροχή προσβάσιμων και υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών φροντίδας και στέγασης, ιδίως για μειονεκτούσες ομάδες, παράλληλα με τις διαθέσιμες στο κοινό κοινωνικές υπηρεσίες. Για παράδειγμα, αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει:

α) τη συνεργασία με φορείς κοινωνικής οικονομίας στους αντίστοιχους τομείς δράσης τους κατά τη δημιουργία και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας·

(β) τη συμμετοχή φορέων κοινωνικής οικονομίας στο σχεδιασμό και την παράδοση ανθρωποκεντρικών κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών φροντίδας, όπως τονίζεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική περίθαλψης·

γ) συνεργασία με φορείς κοινωνικής οικονομίας για το σχεδιασμό και την παροχή φροντίδας και υποστήριξης για παιδιά και νέους, συμπεριλαμβανομένων παιδιών από μειονεκτούσες ομάδες, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Εγγύηση για τα Παιδιά που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο

Σύσταση (ΕΕ) 2021/100477 και στρατηγική της Ένωσης για τα δικαιώματα του παιδιού⁷⁸.

Δεξιότητες

7. Συνιστάται στα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την κατάρτιση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την κοινωνική οικονομία, ιδίως με:

(α) αξιοποίηση της υπάρχουσας νοημοσύνης δεξιοτήτων που παρακολουθεί τις ανάγκες της οικονομίας και της κύριας αγοράς εργασίας για να κατανοήσει πώς η κοινωνική οικονομία μπορεί να συμβάλει στην προσφορά ειδικευμένου εργατικού δυναμικού και να μετριάσει τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού·

(β) διευκόλυνση της κατάρτισης και των δεξιοτήτων στην κοινωνική οικονομία μέσω:

⁷⁹ i. διεξαγωγή ανταλλαγών μάθησης μεταξύ φορέων κοινωνικής οικονομίας, οργανισμών κατάρτισης και βασικών εταιρειών, με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων διαχείρισης, επιχειρηματικότητας και εργασίας που απαιτούνται για την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση (συμπεριλαμβανομένων των κυκλικών, επισκευαστικών και ψηφιακών δεξιοτήτων).

ii. την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την αναβάθμιση των δια βίου εκπαιδευομένων, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ομάδων ανθρώπων, και τη βοήθεια τους στη μετάβαση στην ανοιχτή αγορά εργασίας, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προσέγγιση των μικροδιαπιστευτηρίων για τη δια βίου μάθηση και την

απασχολησιμότητα· iii. συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης για την κοινωνική οικονομία ή που παρέχεται από τον κατάλογο της κατάρτισης που είναι επιλέξιμη για κάλυψη από τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης⁷⁹.

(γ) δημιουργία ειδικών προγραμμάτων μαθητείας στην κοινωνική οικονομία που υποστηρίζουν τους νέους, ιδιαίτερα άτομα που δεν βρίσκονται σε απασχόληση, εκπαίδευση ή κατάρτιση, να αναβαθμίσουν και να τους προετοιμάσουν για την αγορά εργασίας και να επιτρέψουν στην κοινωνική οικονομία να αναπτύξει ταλέντα στον τομέα, σύμφωνα με Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για Ποιοτική και Αποτελεσματική Μαθητεία.

(δ) ενθάρρυνση της ένταξης των δεξιοτήτων κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, ιδιαίτερα σε μαθήματα επιχειρηματικότητας και επιχειρήσεων, και παροχή πρόσβασης σε προγράμματα καθοδήγησης και καθοδήγησης για φορείς κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικούς επιχειρηματίες.

(ε) δημιουργία εθνικών κέντρων ικανοτήτων για κατάρτιση στην κοινωνική οικονομία και συμμετοχή σε διακρατικές πρωτοβουλίες που διευκολύνουν την πρόσβαση σε προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την κοινωνική οικονομία, για παράδειγμα μέσω συνεργασίας με παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που εργάζονται στο πλαίσιο καθιερωμένων φορέων, όπως τα Κέντρα Επαγγελματικής

Η αριστεία αναφέρεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2020 στις

⁷⁷ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τα Παιδιά (ΕΕ L 223/14 22.6.2021).

⁷⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού», COM(2021) 142 τελικό.

⁷⁹ Σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022 σχετικά με τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης 2022/C 243/03 (ΕΕ C 243 της 27.6.2022, σ. 26–34).

επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα⁸⁰.

Κοινωνική καινοτομία, βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και εδαφική συνοχή

8. Συνιστάται στα κράτη μέλη να ενισχύσουν τον υποστηρικτικό ρόλο που διαδραματίζουν οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας στην προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας και βασικών τομέων τοπικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με:
- (α) προώθηση ενός ευνοϊκού οικοσυστήματος για κοινωνική και καινοτομία που βασίζεται στον τόπο, διευκολύνοντας τη συνεργασία και τις πρωτοβουλίες εταιρικής σχέσης μεταξύ φορέων κοινωνικής και κυκλικής οικονομίας, βασικών επιχειρήσεων, παρόχων χρηματοδότησης, τοπικών κυβερνήσεων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να γίνει με:
    - i. δημιουργία ή προώθηση κόμβων κοινωνικής καινοτομίας ή συμπλέγματα κοινωνικής και οικολογικής καινοτομίας που έχουν σχεδιαστεί για την κάλυψη των τοπικών αναγκών και τη δοκιμή κοινών λύσεων·
    - ii. τη συμμετοχή φορέων της κοινωνικής οικονομίας στην τοπική ανάπτυξη υπό την ηγεσία της κοινότητας, μεταξύ άλλων με τη χρήση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης·
    - iii. δέσμευση με εθνικά και περιφερειακά κέντρα ικανοτήτων για την κοινωνική καινοτομία για τη δημιουργία δικτύων, την ενίσχυση των ικανοτήτων και των συνεργιών, την ανάδειξη της αποτελεσματικότητας και την ανάπτυξη βασικών εργαλείων και μεθόδων για την τόνωση της κοινωνικής καινοτομίας.
  - β) διασφάλιση ότι η πολιτική για την κοινωνική οικονομία συνδέεται με τη βιομηχανική πολιτική και μετάβαση σε μια ψηφιακή και κυκλική οικονομία·
  - (γ) προσαρμογή των ρυθμιστικών πλαισίων για την υποστήριξη των φορέων της κοινωνικής οικονομίας στην κυκλική οικονομία, για παράδειγμα διασφαλίζοντας ότι υπάρχουν τα κατάλληλα κίνητρα για τις επιχειρήσεις να δωρίζουν απούλητα και επιστρεφόμενα αγαθά σε φορείς κοινωνικής οικονομίας για επισκευή και επαναχρησιμοποίηση αντί να καταστρέφουν τα αγαθά και για ιδιώτες να δωρίσουν μεταχειρισμένα αγαθά, διασφαλίζοντας ότι οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας έχουν πρόσβαση στη ροή απορριμμάτων, εμπλέκοντάς τους σε στρατηγικές πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και εξουσιοδοτώντας τις τράπεζες τροφίμων να συλλέγουν τα πλεονάσματα τροφίμων·
  - (δ) ενθάρρυνση της ανάπτυξης πρωτοβουλιών και οικοσυστημάτων που βασίζονται στην κοινωνική οικονομία, για παράδειγμα, ενεργειακές κοινότητες, κοινές λύσεις κινητικότητας, συνεταιρισμοί ψηφιακής πλατφόρμας, παροχή φροντίδας, γεωργικοί συνεταιρισμοί και τοπικές μικρές αλυσίδες τροφίμων και αγορές, ώστε οι πολίτες να έχουν πρόσβαση σε τοπικές προϊόντα και υπηρεσίες;
  - (ε) ενίσχυση της πρόσβασης των φορέων της κοινωνικής οικονομίας σε ψηφιακά εργαλεία και νέες τεχνολογίες όπως ο ανοιχτός κώδικας, τα μεγάλα δεδομένα ή η τεχνητή νοημοσύνη.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

9. Συνιστάται στα κράτη μέλη να αναπτύξουν πολιτικά και ρυθμιστικά πλαίσια που επιτρέπουν και υποστηρίζουν την κοινωνική οικονομία. Για το σκοπό αυτό, ενθαρρύνονται να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν ολοκληρωμένες στρατηγικές που αναγνωρίζουν και τονώνουν την κοινωνική οικονομία, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της Ένωσης για την κοινωνική οικονομία και άλλες χώρες της Ένωσης.

⁸⁰ Σύσταση του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2020 για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα 2020/C 417/01 (EE C 417, 2.12.2020, σ. 1-16).

καθοδήγηση πολιτικής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις συστάσεις που περιγράφονται στα σημεία 13 έως 21 κατά τη διαμόρφωση αυτών των στρατηγικών.

10. Συνιστάται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς διαβούλευσης και διαλόγου μεταξύ των δημόσιων αρχών και των οργανισμών που εκπροσωπούν την κοινωνική οικονομία. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη σύσταση ομάδων υψηλού επιπέδου και την υποστήριξη της εμφάνισης και της ανάπτυξης αντιπροσωπευτικών δικτύων κοινωνικής οικονομίας.
11. Στις στρατηγικές που αναφέρονται στο σημείο 9, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναγνωρίσουν τις βασικές αρχές, τα χαρακτηριστικά και το πεδίο εφαρμογής της κοινωνικής οικονομίας και να αναγνωρίσουν ότι μπορούν να λάβουν μια σειρά διαφορετικών νομικών μορφών και καθεστώτων και είναι ειδικά για διαφορετικές εθνικές, περιφερειακές και τοπικές νόμους και πρακτικές.
12. Συνιστάται στα κράτη μέλη να επενδύσουν στην ανάπτυξη της κατανόησης της κοινωνικής οικονομίας από τους δημόσιους υπαλλήλους και τις αρχές τους μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και διακρατικών ή/και διαπεριφερειακών πρωτοβουλιών ανάπτυξης ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg Europe που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸¹. Οι πρωτοβουλίες θα πρέπει να επικεντρωθούν στη μάθηση από ομοτίμους και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των περιφερειακών και τοπικών αρχών, καθώς και των ενδιαφερόμενων μερών της κοινωνικής οικονομίας. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει το έργο αυτό όπως περιγράφεται στο σημείο 22 στοιχείο α) iii.

Πρόσβαση σε δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση

13. Συνιστάται στα κράτη μέλη να δημιουργήσουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την κοινωνική χρηματοδότηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ιδίως μέσω: (α) χαρτογράφησης των δομών χρηματοδότησης για φορείς κοινωνικής οικονομίας, ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και οργανισμούς υποστήριξης και αξιολόγηση των αναγκών τους και της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενα καθεστώτα στήριξης
  - (β) διασφάλιση ότι οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση στο σωστό στάδιο της ανάπτυξής τους και προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους, συμπεριλαμβανομένων επιχορηγήσεων και άλλων επιδοτήσεων, χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια για τις φάσεις εκκίνησης και εκκίνησης, ή χρέος, ίδια κεφάλαια χρηματοδότηση, οιονεί μετοχές ή χρηματοδότηση ενδιάμεσου κεφαλαίου κατά τη φάση κλιμάκωσης και καινοτόμα χρηματοδοτικά σχήματα, όπως συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, πλατφόρμες πληθοχρηματοδότησης και συνδυασμοί διαφορετικών τύπων χρηματοοικονομικών μέσων ή επιχορηγήσεων και χρηματοοικονομικών μέσων.
  - (γ) προώθηση της πρόσβασης των μικροεπενδυτών σε βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, τομείς, προϊόντα και υπηρεσίες που καθοδηγούνται ή υποστηρίζονται από την κοινωνική οικονομία
  - (δ) αξιολόγηση των κριτηρίων πρόσβασης σε προγράμματα δημόσιας χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απευθύνονται σε κύριες επιχειρήσεις, για να διασφαλιστεί ότι δεν δημιουργούν αδικαιολόγητα εμπόδια για τις οντότητες της κοινωνικής οικονομίας
  - ε) κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης με τη διάθεση συστημάτων δημόσιων εγγυήσεων, όπου είναι απαραίτητο, για να ενθαρρυνθούν οι εξειδικευμένοι και κύριοι χρηματοδοτές να χρηματοδοτήσουν φορείς της κοινωνικής οικονομίας

⁸¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, σχετικά με ειδικές διατάξεις για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (Interreg) που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τα εξωτερικά χρηματοδοτικά μέσα (ΕΕ L 231, 30.6.2021, σ. 94-158).

- (στ) ευαισθητοποίηση σχετικά με τα ειδικά χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των φορέων της κοινωνικής οικονομίας για τη βελτίωση της ικανότητας των βασικών ιδιωτικών χρηματοδότην να προσφέρουν εξατομικευμένη οικονομική στήριξη·
- (ζ) διευκόλυνση της πρόσβασης στην υποστήριξη επιχειρηματικής ανάπτυξης και ετοιμότητας για επενδύσεις για φορείς της κοινωνικής οικονομίας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, για παράδειγμα μέσω προγραμμάτων υποστήριξης ευαισθητοποίησης για τις κύριες θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, επιταχυντές και άλλους οργανισμούς υποστήριξης για την επέκταση της υποστήριξής τους σε φορείς κοινωνικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ικανοτήτων ευκαιρίες για διαχειριστές φορέων κοινωνικής οικονομίας·
- (η) προσφορά ειδικής οικονομικής υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων για τη διευκόλυνση των μεταφορών επιχειρήσεων σε συνεταιρισμούς εργαζομένων·
- (ι) προσφορά προγραμμάτων που αυξάνουν τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης για οντότητες κοινωνικής οικονομίας, για παράδειγμα παρέχοντας την επιλογή σε μεμονωμένους αποταμιευτές ή εργαζόμενους που συμμετέχουν σε προγράμματα συνταξιοδότησης ή αποταμίευσης που χρηματοδοτούνται από τον εργοδότη, με την επιλογή ενός προγράμματος που επενδύει ένα μέρος μια κοινωνική επιχείρηση·
- (ι) την καλύτερη δυνατή χρήση της διαθέσιμης χρηματοδότησης στο πλαίσιο των Ταμείων Πολιτικής Συνοχής, του τμήματος κράτους μέλους του προγράμματος InvestEU, της Ανάκαμψης και Resilience Facility, παρόμοια προγράμματα και άλλους εθνικούς και περιφερειακούς πόρους, με την εκτέλεση μέτρων και πρωτοβουλιών που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για φορείς της κοινωνικής οικονομίας.
- ια) χρήση των συμβουλευτικών υπηρεσιών fi-compass για χρηματοπιστωτικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση της Ένωσης για την ανάπτυξη επιστρεπτέων χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο των Ταμείων της Πολιτικής Συνοχής.

Πρόσβαση στις αγορές και τις δημόσιες συμβάσεις

14. Συνιστάται στα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τις αναθέτουσες αρχές τους να αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες στρατηγικά και να επιδιώκουν τον κοινωνικό αντίκτυπο και να υποστηρίζουν την κοινωνική καινοτομία. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να κάνουν πλήρη χρήση των εργαλείων που είναι διαθέσιμα βάσει των κανόνων της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις. Η προώθηση της υιοθέτησης κοινωνικά υπεύθυνων και καινοτόμων λύσεων στις δημόσιες συμβάσεις μπορεί να περιλαμβάνει διαφορετικούς τύπους εργαλείων πολιτικής, όπως:
- (α) υιοθέτηση κατευθυντήριων γραμμών πολιτικής και στρατηγικών προμηθειών, συμπεριλαμβανομένων πιθανών επίσημων στόχων, με την υποστήριξη της ηγεσίας και με δέσμευση από το πολιτικό επίπεδο έως τους βασικούς φορείς λήψης αποφάσεων και τους διαχειριστές προϋπολογισμού·
- β) παροχή καθοδήγησης στο(α) κατάλληλο(α) διοικητικό(α) επίπεδο(α)·
- γ) ευαισθητοποίηση σχετικά με την προστιθέμενη αξία των κοινωνικά υπεύθυνων δημοσίων συμβάσεων μεταξύ των αναθετουσών αρχών και επιχειρήσεων και διάθεση εμπειρογνωμοσύνης στις αναθέτουσες αρχές και στους φορείς κοινωνικής οικονομίας·
- (δ) να ενθαρρύνουν τις αναθέτουσες αρχές να αναφέρονται στα έγγραφα του διαγωνισμού σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις βάσει του κοινωνικού και εργατικού δικαίου και των συλλογικών συμβάσεων που ισχύουν για τη σύμβαση⁸², να ζητούν από τους προσφέροντες να επιβεβαιώσουν τη συμμόρφωση και να οργανώσουν παρακολούθηση μέτρα·

⁸²

Άρθρο 30 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 094 28.3.2014, σ. 1), άρθρο 18 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τις δημόσιες συμβάσεις

- (ε) ενθάρρυνση ενός δομημένου, διαφανούς και αμερόληπτου διαλόγου με την κοινωνική οικονομία και άλλους ενδιαφερόμενους για τον σχεδιασμό μιας κοινωνικά υπεύθυνης στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις.
15. Επί της ουσίας, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να κάνουν καλύτερη χρήση των ευέλικτων διατάξεων του υφιστάμενου νομικού πλαισίου της Ένωσης για να βοηθήσουν τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας να έχουν πρόσβαση στην αγορά, για παράδειγμα:
- α) ενθάρρυνση του διαλόγου για την αγορά, ιδίως με τη διεξαγωγή διαφανών και περιεκτικών προκαταρκτικών διαβουλεύσεων για την αγορά με στοχευμένο φάσμα πιθανών προμηθευτών·
- β) δέσμευση συμβάσεων για κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης εργασίας ή για φορείς που απασχολούν τουλάχιστον το 30% των ατόμων με αναπηρία ή μειονεκτούντων εργαζομένων σύμφωνα με το άρθρο 24 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, τα άρθρα 20 και 77 του Οδηγία 2014/24/ΕΕ και άρθρα 38 και 94 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.
- (γ) καθορισμός αναλογικών και χωρίς αποκλεισμούς κριτηρίων επιλογής για να μπορέσουν οι μικρές και καινοτόμες κοινωνικές επιχειρήσεις να υποβάλλουν προσφορές για συμβάσεις·
- (δ) απομάκρυνση από τη λογική της χαμηλότερης τιμής χρησιμοποιώντας κριτήρια κοινωνικής ανάθεσης σύμφωνα με τον κανόνα της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς» και τις ρήτρες κοινωνικών συμβάσεων και θέτοντας απαιτήσεις απόδοσης ή λειτουργικότητας σε διαφορετικά στάδια των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών ;
- ε) διαίρεση των συμβάσεων σε παρτίδες, σύμφωνα με το άρθρο 46 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 65 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, επίσης με σκοπό τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των βασικών επιχειρηματικών φορέων και φορέων της κοινωνικής οικονομίας, και τη χρήση απλουστευμένων καθεστώτων, ιδίως για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες για να γίνει η διαδικασία πιο προσιτή σε φορείς κοινωνικής οικονομίας·
- (στ) να απαιτούν συγκεκριμένες ετικέτες στις τεχνικές προδιαγραφές, στα κριτήρια ανάθεσης ή στους όρους εκτέλεσης της σύμβασης, όταν σκοπεύουν να αγοράσουν έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες με συγκεκριμένα κοινωνικά ή περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, σύμφωνα με το άρθρο 43 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Άρθρο 61 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.
16. Για να βοηθήσουν τις οντότητες της κοινωνικής οικονομίας να επεκτείνουν την εμβέλειά τους, συνιστάται στα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ φορέων κοινωνικής οικονομίας και βασικών επιχειρήσεων, ιδίως μέσω: (α)
- ευαισθητοποίησης σχετικά με την κοινωνική προστιθέμενη αξία μέσω της προώθησης βέλτιστων πρακτικών που ενθαρρύνουν τις κύριες επιχειρήσεις να εμπλέξουν τις κοινωνικές επιχειρήσεις τις μακροπρόθεσμες αλυσίδες εφοδιασμού και αξίας και τους καταναλωτές να αγοράζουν αγαθά ή/και υπηρεσίες που παράγονται από οντότητες κοινωνικής οικονομίας, γνωστό και ως κίνημα «buy social»·
- (β) ενίσχυση της παροχής υπηρεσιών καθοδήγησης, αντιστοίχισης και διευκόλυνσης για να βοηθηθούν οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας να αναπτύξουν μακροπρόθεσμες συνεργασίες με την ευρύτερη επιχειρηματική κοινότητα·

και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 094 28.3.2014, σ. 65) και του άρθρου 36 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις από φορείς που λειτουργούν στους τομείς του νερού, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 094 28.3.2014, σ. 243).

(γ) να προωθήσει και να υποστηρίξει τους υπαλλήλους των κοινωνικών επιχειρήσεων για την επαγγελματική ένταξη στη συνεργασία με τις κύριες επιχειρήσεις για να αποκτήσουν εμπειρία στην ανοιχτή αγορά εργασίας· (δ) παροχή βοήθειας σε φορείς και επιχειρηματίες της κοινωνικής οικονομίας να κάνουν την καλύτερη χρήση των νέων τεχνολογιών για πρόσβαση σε ιδιωτικές αγορές μέσω διαδικτυακών πλατφορμών που βασίζονται στην κοινωνική οικονομία, χώρων συνεργασίας και ψηφιακών κοινωνιών.

κρατική ενίσχυση

17. Όποτε ένα προβλεπόμενο μέτρο στήριξης της κοινωνικής οικονομίας συνιστά κρατική ενίσχυση και με την επιφύλαξη των ισχυόντων κανόνων, συνιστάται στα κράτη μέλη να κάνουν πλήρη χρήση του πεδίου εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014, οι κανόνες για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος και ο κανόνας de minimis από:
- α) χρησιμοποιώντας τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, ιδίως:
- i. εξέταση της επενδυτικής ενίσχυσης σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), για παράδειγμα για την αγορά περιουσιακών στοιχείων σε κοινωνική υποδομή σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.
  - ii. βέλτιστη χρήση των διατάξεων που επιτρέπουν τη χρηματοδότηση κινδύνου προς τις ΜΜΕ ΜΜΕ σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 21α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. φορολογικά κίνητρα σε ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές που είναι φυσικά πρόσωπα που παρέχουν χρηματοδότηση κινδύνου άμεσα ή έμμεσα στις επιλέξιμες επιχειρήσεις·
  - iii. εξετάζοντας το ενδεχόμενο ενίσχυσης εκκίνησης που επιτρέπει σε μικρές, μη εισηγμένες νέες επιχειρήσεις να λαμβάνουν διάφορα μέσα ενίσχυσης, όπως δάνεια με ευνοϊκούς όρους, εγγυήσεις με ευνοϊκά ασφάλιστρα ή επιχορηγήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.
  - iv. επενδύοντας σε ανθρώπους με την υιοθέτηση καθεστώτων ενίσχυσης για την επανένταξη στην αγορά εργασίας εργαζομένων σε μειονεκτική ή σοβαρά μειονεκτική θέση σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014
  - v. διευκόλυνση της πλήρους ένταξης των εργαζομένων με αναπηρία σε όλους τους τύπους επιχειρήσεων με τη στήριξη ειδικών επιδοτήσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων μισθών, σε επιχειρήσεις σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014·
  - vi. υποστήριξη της κατασκευής ή της αναβάθμισης τοπικής υποδομής, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τοπικές κοινωνικές υποδομές, με τη χορήγηση ενίσχυσης για την κάλυψη της διαφοράς μεταξύ του επενδυτικού κόστους και του λειτουργικού κέρδους της επένδυσης, σύμφωνα με το άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
- β) Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, συνιστάται στα κράτη μέλη να διερευνήσουν ποιες υπηρεσίες που παρέχονται από φορείς κοινωνικής οικονομίας θα μπορούσαν να οριστούν και να χρηματοδοτηθούν ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, για παράδειγμα στον τομέα της εργασιακής ένταξης ευάλωτων ατόμων, κοινωνική στέγαση ή σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών, όπως φροντίδα παιδιών, φροντίδα ηλικιωμένων ή ατόμων με αναπηρία· η αποζημίωση για υπηρεσίες που καλύπτουν κοινωνικές ανάγκες μπορεί ακόμη και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να εξαιρεθεί από την υποχρέωση κοινοποίησης, ανεξάρτητα από το ποσό

την αποζημίωση που ελήφθη, βάσει της απόφασης της Επιτροπής της 20.12.2011 (2012/21/ΕΕ)83·

γ) χρήση του διαθέσιμου πεδίου για τη χορήγηση διαφανών ποσών ενισχύσεων de minimis .

Φορολογία

18. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, συνιστάται στα κράτη μέλη:

α) να διασφαλίζει ότι τα φορολογικά συστήματα δεν εμποδίζουν την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και να αξιολογούν εάν τα φορολογικά συστήματα ενθαρρύνουν επαρκώς την ανάπτυξή της·

β) εξετάζουν τα φορολογικά κίνητρα για τον τομέα, εάν δεν έχουν ήδη χορηγηθεί, σύμφωνα με τους στόχους κοινωνικής πολιτικής και τις τρέχουσες πρακτικές στα κράτη μέλη και σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν:

⁸³ φορολογικές απαλλαγές εταιρειών επί των κερδών που διατηρούνται από φορείς κοινωνικής οικονομίας· ii. κίνητρα φόρου εισοδήματος με τη μορφή εκπτώσεων ή εκπτώσεων φόρου που χορηγούνται σε ιδιώτες ή/και θεσμικούς δωρητές ή σύστημα προσδιορισμού σύμφωνα με το οποίο οι φορολογούμενοι μπορούν να υποδεικνύουν στη φορολογική τους αρχή το καθορισμένο ποσοστό της υποχρέωσης φόρου εισοδήματός τους που θα κατανεμηθεί σε κοινωνικές οντότητες·

iii. φοροαπαλλαγές για τα επιδόματα ανεργίας που λαμβάνονται ως εφάπαξ πληρωμή για τη διευκόλυνση των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων σε συνεταιρισμούς εργαζομένων.

(γ) επανεξέταση του φόρτου φορολογικής συμμόρφωσης για φορείς κοινωνικής οικονομίας και πού πιθανή μείωση?

(δ) διευκόλυνση της συμμόρφωσης σε πρακτικό επίπεδο για διασυνοριακές δωρεές κοινής ωφέλειας για φορολογικούς σκοπούς, για παράδειγμα με την έκδοση τυποποιημένου εντύπου της οντότητας αποδέκτη που είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος σχετικά με το ποσό της δωρεάς, προσδιορίζοντας τόσο τον αποδέκτη όσο και τον δότη;

(ε) διασφαλίζει ότι οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας δεν χρησιμοποιούνται για φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή, επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό ή ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι σχετικές διοικητικές διαδικασίες είναι αποτελεσματικές και αναλογικές.

Μέτρηση και διαχείριση κοινωνικών επιπτώσεων

19. Σύμφωνα με τις ενέργειες της Επιτροπής που αναφέρονται στο σημείο 22 στοιχείο α), συνιστάται στα κράτη μέλη να υποστηρίζουν την υιοθέτηση των πρακτικών μέτρησης και διαχείρισης επιπτώσεων, ιδίως με:

α) ενσωμάτωση πρακτικών και μεθοδολογιών μέτρησης και διαχείρισης κοινωνικών επιπτώσεων σε εθνικά πλαίσια πολιτικής και προγράμματα που συνδέονται με την κοινωνική οικονομία·

β) παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης που βασίζεται σε καλές πρακτικές για να βοηθήσει τις οντότητες της κοινωνικής οικονομίας να υιοθετήσουν απλές και πρακτικές μεθοδολογίες μέτρησης και διαχείρισης επιπτώσεων που βελτιώνουν τα αποτελέσματά τους, καταδεικνύουν τον κοινωνικό τους αντίκτυπο και διευκολύνουν την πρόσβαση σε χρηματοδότηση με γνώμονα τον αντίκτυπο.

⁸³

Απόφαση της Επιτροπής, της 20ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης δημόσιας υπηρεσίας που χορηγείται σε ορισμένες επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί η εκμετάλλευση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3-10).

- (γ) ενθάρρυνση των φορέων της κοινωνικής οικονομίας να μετρήσουν τον αντίκτυπο τους αναπτύσσοντας ικανότητες μέσω ειδικής χρηματοδότησης και να χρησιμοποιούν μέρος του δημόσιου χρήματος που λαμβάνουν (επιχορηγήσεις ή συμβάσεις) για τη μέτρηση του κοινωνικού τους αντίκτυπου.

Ορατότητα και αναγνώριση

20. Συνιστάται στα κράτη μέλη να ευαισθητοποιήσουν σχετικά με την κοινωνική οικονομία και τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλει στην επίτευξη κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων, ιδίως με:

- α) δημιουργία ή προσαρμογή συγκεκριμένων νομικών μορφών, νομικών καθεστώτων, ετικετών ή/και συστημάτων πιστοποίησης για την κοινωνική οικονομία, με βάση εκτιμήσεις της δυναμικής προστιθέμενης αξίας τους και εξέταση μιας πιθανής εθελοντικής αμοιβαίας αναγνώρισης ετικετών και πιστοποιήσεων που χρησιμοποιούνται σε άλλα κράτη μέλη. Οι αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να εξετάζουν τον βαθμό στον οποίο μπορούν να βελτιώσουν την κατανόηση του τομέα και να υποστηρίξουν την ανάπτυξή του παρέχοντας πρόσβαση σε συγκεκριμένα πλεονεκτήματα (όπως φορολογικά κίνητρα ή ευελιξία σε συγκεκριμένες διαδικασίες υποβολής προσφορών/προμηθειών).
Η Επιτροπή θα υποστηρίξει αυτό το έργο όπως περιγράφεται στο σημείο 22 στοιχείο α)vi.

- β) διοργάνωση και χρηματοδότηση εκστρατειών επικοινωνίας και εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης σχετικά με την κοινωνική οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των νεότερων γενεών, σε συνεργασία με τα αρμόδια κυβερνητικά επίπεδα και άλλα ιδρύματα (π.χ. πανεπιστήμια).

- (γ) διάδοση επιτυχημένων πιλοτικών πρωτοβουλιών και καλών πρακτικών υπό την καθοδήγηση φορέων κοινωνικής οικονομίας, προώθηση της δράσης για την αναπαραγωγή και την επέκταση αυτής της καλής πρακτικής μέσω των δικτύων κοινωνικής οικονομίας και μέσω της δημόσιας επικοινωνίας.

21. Συνιστάται στα κράτη μέλη να παρακολουθούν την ανάπτυξη και τις επιδόσεις της κοινωνικής οικονομίας ενθαρρύνοντας την έρευνα και συλλέγοντας στατιστικά στοιχεία και ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα, ιδίως με:

- (α) αξιοποιώντας στο έπακρο τη διαθέσιμη υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επέκταση των εθνικών λογιστικών συστημάτων της για τη συλλογή συμπληρωματικών και συγκρίσιμων δεδομένων (δορυφορικοί λογαριασμοί) και βασικών ερευνών για τα νοικοκυριά (όπως η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και οι έρευνες που τροφοδοτούν το EU-SILC) για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη συμμετοχή στην κοινωνική οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των ομαδοποιημένων δεδομένων για το φύλο και την ηλικία (και όπου είναι εφικτό άλλες αναλύσεις) για την κατανόηση του αντίκτυπου στη δημιουργία απασχόλησης.

- β) ενθάρρυνση της συνεργασίας για την ανάπτυξη στατιστικών μεταξύ των δημόσιων αρχών, των ερευνητικών οργανισμών και της κοινωνικής οικονομίας, με παράλληλη επέκταση του φάσματος των πηγών πληροφοριών όπως μητρώα, διοικητικά δεδομένα, έρευνες και απογραφές για τη συλλογή ακριβών δεδομένων.

- (γ) υποστήριξη της ακαδημαϊκής και ανεξάρτητης έρευνας σε θέματα κοινωνικής οικονομίας.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

22. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να υποστηρίξει την εφαρμογή της παρούσας σύστασης συνεργαζόμενος με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη ευνοϊκών πολιτικών και ρυθμιστικών πλαισίων για την κοινωνική οικονομία. Ειδικότερα αυτό περιλαμβάνει:

- (α) υλοποίηση των πρωτοβουλιών που ανακοινώθηκαν στο σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία, που περιλαμβάνει:

⁵⁴ δρομολόγηση και διατήρηση της πύλης κοινωνικής οικονομίας της ΕΕ, ένα σαφές σημείο εισόδου για τους ενδιαφερόμενους φορείς της κοινωνικής οικονομίας να βρουν πληροφορίες για την Ένωση

χρηματοδότηση, πολιτικές, δίκτυα/πλατφόρμες και πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ικανοτήτων·

- ii. δημοσίευση ανάλυσης σχετικά με τα υπάρχοντα φορολογικά πλαίσια για την κοινωνική οικονομία και τη φορολογική μεταχείριση των διασυννοριακών δωρεών κοινωφελούς χαρακτήρα και την αρχή της μη διάκρισης·
- iii. διευκόλυνση ευκαιριών μάθησης από ομοτίμους για δημόσιους λειτουργούς σε θέματα που σχετίζονται με την κοινωνική οικονομία με τη διοργάνωση διαδικτυακών σεμιναρίων και εργαστηρίων.
Αυτές οι εκδηλώσεις θα μπορούσαν να βασίζονται σε ασκήσεις χαρτογράφησης και στη συλλογή και ανταλλαγή καλών πρακτικών σε μια σειρά πεδίων πολιτικής που σχετίζονται με τον τομέα, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να ανταλλάσσουν γνώσεις και να προσδιορίζουν επιτυχημένες στρατηγικές. Οι εκδηλώσεις αυτές θα μπορούσαν επίσης να χρησιμεύσουν ως ευκαιρία για τακτικές ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών και μάθηση από ομοτίμους μεταξύ συντονιστών κοινωνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη.
- iv. συλλογή ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων σχετικά με τη λειτουργία της κοινωνικής οικονομίας στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της έρευνας στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας Horizon Europe για την περίοδο 2023-2024⁸⁴·
- v. υποστήριξη της ανάπτυξης μέτρησης και διαχείρισης κοινωνικών επιπτώσεων χαρτογραφώντας και αναθεωρώντας τις υπάρχουσες πρακτικές, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ικανότητες των φορέων της κοινωνικής οικονομίας, για τη βελτίωση της κατανόησης και τη διευκόλυνση της υιοθέτησής τους⁸⁵. Αυτή η εργασία θα διεξαχθεί σε στενή διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους και θα έχει ως στόχο την ανάπτυξη απλών τυποποιημένων μεθοδολογιών για τις οντότητες της κοινωνικής οικονομίας για την αξιολόγηση και την επίδειξη του κοινωνικού τους αντίκτυπου.
- vi. δρομολόγηση μελέτης σχετικά με τις εθνικές ετικέτες κοινωνικής οικονομίας και τα συστήματα πιστοποίησης χαρτογραφώντας τις τρέχουσες πρωτοβουλίες, εντοπίζοντας καλές πρακτικές, κοινά χαρακτηριστικά και κριτήρια και παρέχοντας στα κράτη μέλη κοινή προσέγγιση και καθοδήγηση, με σκοπό την εθελοντική αμοιβαία αναγνώριση· vii. προσφέροντας στα κράτη μέλη τεχνική υποστήριξη για μεταρρυθμίσεις με στόχο την τόνωση
την κοινωνική οικονομία τόσο σε διμερή όσο και σε πολυεθνική βάση·
- viii. ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας στον τομέα της κοινωνικής καινοτομίας μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ικανοτήτων για την Κοινωνική Καινοτομία, του Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού Κοινωνικής Καινοτομίας και του μελλοντικού δικτύου κοινωνικών επιχειρηματιών και καινοτόμων που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος για την ενιαία αγορά·
- ix. υποστήριξη της συν-υλοποίησης της Μεταβατικής Διαδρομής του βιομηχανικού οικοσυστήματος «Εγγύτητα και Κοινωνική Οικονομία»⁸⁶ με τη συλλογή δεσμεύσεων από τους ενδιαφερόμενους φορείς και τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών του οικοσυστήματος για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση·

⁸⁴ Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση του προγράμματος εργασίας για την περίοδο 2023-2024 στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του Horizon Europe – του προγράμματος πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία και για τη χρηματοδότησή του, COM/2022) 7550.

⁸⁵ Η Επιτροπή, μαζί με τον ΟΟΣΑ, θα δημοσιεύσει έκθεση που θα προσδιορίζει και θα αποσυσκευάζει προσαρμοσμένες προσεγγίσεις που έχουν ήδη ελεγχθεί από φορείς κοινωνικής οικονομίας στην Ευρώπη, εξετάζοντας το σκοπό, το πεδίο εφαρμογής και τα κύρια χαρακτηριστικά τους, παρουσιάζοντας καλές πρακτικές.

⁸⁶ Έκθεση «[Μεταβατική διαδρομή για την εγγύτητα και την κοινωνική οικονομία](#)».

x. συνέχιση της βελτίωσης της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για τις κοινωνικές επιχειρήσεις και άλλους φορείς της κοινωνικής οικονομίας, για παράδειγμα μέσω των χρηματοπιστωτικών προϊόντων στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU·

xi. η χρήση κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών προμηθειών στο διαδικασίες υποβολής προσφορών της Επιτροπής·

xii. απολογισμός της υλοποίησης του σχεδίου.

β) παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής της παρούσας σύστασης. γ) με βάση τις

εκθέσεις των κρατών μελών που αναφέρονται στο σημείο 26, προετοιμάζοντας έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση των ενεργειών που ελήφθησαν ως απάντηση στην παρούσα σύσταση, η οποία θα υποβληθεί προς συζήτηση στην Επιτροπή Απασχόλησης και στην Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

23. Συνιστάται στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν ή να επικαιροποιήσουν τις στρατηγικές τους για την κοινωνική οικονομία εντός 18 μηνών από την έγκριση της παρούσας σύστασης.
24. Για να διασφαλιστεί η επιτυχής εφαρμογή της παρούσας σύστασης, συνιστάται στα κράτη μέλη να επανεξετάσουν και να βελτιώσουν τις διοικητικές και θεσμικές τους ρυθμίσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, για παράδειγμα: (α) δημιουργώντας μια «ενιαία στάση» για την παροχή εξορθολογισμένων και βολικών υποστήριξη σε φορείς κοινωνικής οικονομίας σε τομείς όπως η πρόσβαση σε χρηματοδότηση και άλλη υποστήριξη·
- (β) δημιουργία τοπικών και/ή περιφερειακών σημείων επαφής κοινωνικής οικονομίας που παίζουν το ρόλο των πρεσβευτών της κοινωνικής οικονομίας και προωθούν τον τομέα, παρέχουν υποστήριξη από ομοτίμους, διευκολύνουν την πρόσβαση στην ενωσιακή και εθνική χρηματοδότηση και συνδέονται με τις εθνικές και περιφερειακές αρχές διαχείριση κεφαλαίων της Ένωσης·
- (γ) ορισμός συντονιστών κοινωνικής οικονομίας σε εθνικούς δημόσιους φορείς. Αυτοί οι συντονιστές θα πρέπει να έχουν σαφή εντολή και ευθύνες και επαρκείς πόρους για να επιτρέψουν τον αποτελεσματικό συντονισμό και την παρακολούθηση της σύστασης και να εξασφαλίσουν συνέπεια στη χάραξη πολιτικής μεταξύ των κυβερνητικών υπηρεσιών και με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.
25. Συνιστάται στα κράτη μέλη να παρακολουθούν και να αξιολογούν σε εθνικό επίπεδο την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, μεταξύ άλλων μέσω τακτικού διαλόγου με περιφερειακές και τοπικές αρχές και φορείς κοινωνικής οικονομίας για να ενημερώνουν, να συμβουλεύουν και να συνοδεύουν την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και την εφαρμογή των στρατηγικών τους για την κοινωνική οικονομία.
26. Συνιστάται στα κράτη μέλη να υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδό τους όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης το αργότερο τέσσερα χρόνια μετά την έγκρισή της και ξανά πέντε χρόνια μετά.

Έγινε στο Στρασβούργο,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος